

فرارسیدن ماه محرم، ماه عزای حسینی را به آزادمردان و عاشقان آن حضرت تسلیت می‌گوییم

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۲ - اول محرم ۱۴۴۵ سال بیست و پنجم - شماره ۶۸۰۶ - ۱۶ صفحه قیمت: ۳۰۰۰ تومان

سر مقاله
غلامرضا صادقیان / سردبیر

قوه قضائیه

چگونه می‌تواند به خود کمک کند

سخن تازه رئیس دستگاه قضا تا پیش از این، سخن منتقدان این دستگاه بود، چه منتقد منصف و چه منتقد بی‌انصاف. «تاکنون در برخی موضوعات مبتنی بر قانون اساسی جلو نرفته‌ایم. علنی‌شدن دادگاه‌هایی که طبق قانون اساسی می‌تواند علنی باشد، هم به‌نفع دستگاه قضا و هم به‌نفع جامعه و چهره نظام اسلامی است.»

صورت ساده به‌ران این است: «قانون اساسی می‌گوید دادگاه‌ها باید علنی باشد. دستگاه قضا به استدلالات محکم قضات خود و ضعف استدلال محکومان اعتماد دارد. مردم حرف حق را می‌پذیرند. پس نتیجه اینکه دادگاه علنی به‌نفع جامعه و آگاهسازی آن است.»

اما تاکنون به‌ران دیگری را صورت‌بندی کرده بودند: «قانون اساسی اگر چه درست، اما دادگاه علنی یعنی بازشدن پای رسانه‌ها و از جمله رسانه‌های دشمن یا مغرض، غول رسانه‌ای دشمن یا وارونه‌سازی، استدلال قاضی را سست و دفاعیات متهمان (به‌ویژه امنیتی‌ها) را قاطع نشان می‌دهد. عامه مردم نیز سواد حقوقی لازم را برای درک واقعیت احکام قضایی ندارند. حکم قاضی هم هرچند عادلانه و دقیق باشد، ناروا تلقی خواهد شد. پس نتیجه اینکه داد‌گاه باید غیر علنی باشد.»

این صورت‌بندی دوم به‌وضوح نشان می‌دهد که ما سال‌ها در پشت ضعف رسانه‌ای و تبلیغاتی خود پنهان شده بودیم. اکنون مطابق آنچه آقای از‌های می‌گوید علنی‌شدن دادگاه‌ها به‌نفع جامعه و دستگاه قضایی است. این تغییر باور یعنی اولاً اعتماد پیدا کرده‌ایم که خردجمعی جامعه در نهایت، درست را از نادرست تشخیص می‌دهد. دوم، ما نباید صورت مسئله را پاک کنیم و باید در بحث رسانه و تبلیغ، پیشرو و هم‌لور باشیم. سوم، قضات وقتی دادگاه علنی باشد، در حکم قانونی (به‌ویژه دقت‌داده بیشتر می‌کنند و این به نفع دستگاه قضاست، هرچند عموم قضات به‌دلالی علنی‌شدن دادگاه را خوش نداشتند باشند. چهارم، متهمان باقوه نیز وقتی بدانند دادگاه‌ها علنی است و علاوه بر داوری قاضی، مورد قضاوت خرد جمعی هم قرار می‌گیرند، این خودش بازدارندگی دارد و پنجم، مردم از شفافیت و دانستن جریان پیچیده قضاوت، اطمینان خاطر بیشتری خواهند داشت.

منتقد پنج تغییر در قوه قضائیه می‌تواند چهره رسانه‌ای این قوه را ترمیم کند. اول اینکه چون کار اصلی قوه، داوری بین دو فرد یا دو نهاد است، به‌رحال، محکوم دادگاه ناضی خواهد بود و همواره در میلیون‌ها پرونده، نمی‌در سمت ناراضی قرار می‌گیرند. علنی‌شدن داد‌گاه کمک می‌کند که محکوم نتواند محکومیت خود را در بیرون دادگاه، وارونه و نشانه‌ظلم به خود نشان دهد، بلکه چپ‌سها به حکم خود رضایت دهد. دومین تغییر باید در نشان دادن چهره سیممایی و هنری از دستگاه قضا باشد. در امریکا و غرب به همین شکل و با تولید فیلم‌های سیممایی که به جریان دادگاه‌ها می‌پرداخت، نظام موشکافانه دادگستری خود را بر رخ جهان کشیدند. به یاد دارم مر حوح هاشمی شاهرودی وقتی مسئولیت قوه را بر عهده گرفت جمله‌ای را گفت که تا مدت‌ها دستمایه روزنامه‌نگاران علیه دستگاه قضایی شده بود: «چون‌این‌ها را اتحول گرفتم که هفتاد سال از دادگستری غرب عقب‌است». این عقب‌انداگی فقط در ساختارها و نظام‌مندی‌ها نبود، یکی هم در فقدان قوه تبلیغ بود. غرب با تبلیغ نشان داده بود که قوت نظام قضایی‌اش در کجاست. سومین الزام تبلیغاتی قوه باید ضرب‌دادن رسانه‌ای به صدها حکمی باشد که هر روز قضات صادر می‌کنند و نشانه‌های قوت‌رای قاضی و راستگی جریان دادگاه و رضایت‌مندی شاکی و متهم باهم در آن مستتر است. می‌توان روزانه شماری از این احکام را در قالب مستندهایی در گفت‌وگوی با قضات و شاکیان و متهمان به مردم نشان داد تا رابطه‌ای معقول‌تر و مهربانانه‌تر بین مردم و دستگاه قضا برقرار شود. قبلاً در همین ستون نوشته‌ام که اقدام آقای از‌های علیه مدیران کم‌کار و زیست بدون تشریفات او، که به آبروی نظام و همدلی مردم با نظام می‌انجامد، قابل‌قیمت‌گذاری نیست اما ندیدم که جز همین تمجید روزنامه جوان در جای دیگری از این اقدامات حتی به درستی یاد شود! چهارم، دستگاه قضا همان‌طور که باید در چهره عادلانه و رونف خود بکوشد، باید چهره قاطع و سخت‌گیر خود با مجرمان بزرگ را نیز به‌نمایش بگذارد. و پنجم، هیچ چیز مانند صدق و راستی و عدالت دیگری علیه بخش فاسد دستگاه قضا نمی‌تواند چهره این دستگاه را بازسازی کند. از طرفی مردم می‌پرستند چرا یک ابردهکار بانکی با جرم مشهود معلق‌گذاشتن میلیاردها تومان بدهی، آزاد است و یک جیب‌بر در زندان. این اگر چه ممکن است پاسخی داشته باشد، اما دیده نشده که یک جریان رسانه‌ای به آن بپردازد و پاسخ دهد. این‌ها همه فضاهای خالی تبلیغاتی و معرفی‌کننده دستگاه قاست که اگر پر نشود، دیگران با ملات خود پروا خواهند کرد.

عالی‌ترین مقام قضایی به رویه چندین دهه نقض قانون اساسی در دادگاه‌ها انتقاد جدی کرد.

«جوان» در گزارشی تحلیلی ابعاد این دستور ضمنی اعمال قانون اساسی را بررسی کرده است

دادگاه‌های غیرعلنی محاکمه

محمدصادق ففوری | دبیر گروه اجتماعی

حجت‌الاسلام محسنی از‌های دی‌روز گفت که «ما در برخی موضوعات مبتنی بر قانون اساسی جلو نرفته‌ایم و محدودیت‌هایی را در طول دهه‌ها و سال‌ها ایجاد کرده‌ایم که تصور داریم این محدودیت‌ها به نفع ماست، اما به اعتقاد من اگر نگوئیم این محدودیت‌ها به ضرر ما بوده، حداقل باید بگوئیم به نفع ما نیز نبوده است.»

احیای اصل علنی بودن دادگاه‌ها در قانون اساسی با استمرار اراده قضایی امری دور از دسترس نیست. تشویق قضاتی که دادگاه‌های خود را علنی و بدون محدودیت حضور افراد برگزار می‌کنند و در مقابل مواخذه قضاتی که بدون دلیل دادگاه‌ها را غیر علنی می‌کنند، می‌تواند احیاگر یکی از اصول فراموش شده قانون اساسی باشد

رئیس دستگاه قضا مسئله مهمی را در ساختار داد‌گاه‌ها به میان کشید که نوعی کیفرخواست علیه رفتار برخی قضات به حساب می‌آید | صفحه ۳ | عی‌سربیند | میزان

یاور شهری‌ها پناهی جز تخت‌های فلزی و لباس‌های آبی ندارند

وارد سوله چند دستمری می‌که شویم بیهاوی و فریادها بلند می‌شود، انگار به دنبال گوشی برای فریاد زدن می‌گشتند. پسر جوانی به سمتمان می‌آید. ترسی دروم‌ان خطری که شاید داشته‌باشد، بیدار می‌شود. انواع و اقسام بیماری‌ها و مشکلات تنفسی‌ساز را که اوکراین از آن برای طراحی و هم‌راهی مسان می‌کند، می‌گوید: یاور شهری‌ها تا کسی را می‌بینند، شلوغ‌کاری می‌کنند. اینها ترجیح گزارش شده‌مرور می‌شود. اما سعی می‌کنم خونرسد رفتار کنم و از میان بیاهووا و گاهی ناسازها خوب

ببینم و خوب بشنوم. حیرتم از این همه دردی که در این سوله جمع‌شده زیر ماسک‌هایی که تا زیر چشم کشیده‌ام پنهان است. پسر جوان می‌گوید: منو ببرین بیرون! مدیر این یاورشهر که در این بازدی هم‌راهی مسان می‌کند، می‌گوید: یاور شهری‌ها تا کسی را می‌بینند، شلوغ‌کاری می‌کنند. اینها ترجیح می‌دهند بیرون از اینجا مواد مصرف کنند تا اینکه اینجا درمان شوند | صفحه ۳

محمدحسین سربعلی | تسنیم

پوتین: حمله تروریستی به پل کریمه بی‌پاسخ نمی‌ماند

رئیس‌جمهور روسیه روز دوشنبه با هشدار به اوکراین گفت که حمله تروریستی این کشور به پل کریمه بی‌پاسخ نخواهد ماند. به گزارش فارس، ولادیمیر پوتین روز دوشنبه درخصوص حمله به پل شبه‌جزیره کریمه واکنش نشان داد و با تروریستی توصیف کردن آن گفت: «پل شبه‌جزیره کریمه با خسارت‌های شدیدی به دلیل این اقدام تروریستی مواجه شد.» پوتین گفت که تردید ندارد تمامی اقدامات اضطراری درباره پل شبه‌جزیره کریمه اتخاذ خواهد شد. وی در ادامه گفت: «جنایت اوکراین بی‌معنا بوده زیرا پل کریمه مدت‌هاست که برای حمل و نقل نظامی استفاده نمی‌شود.» رئیس‌جمهور روسیه هشدار

داد که این کشور حمله تروریستی بامداد دوشنبه را بی‌پاسخ نخواهد گذاشت و وزارت دفاع روسیه از آن صحبت در حال آماده‌سازی پاسخی مناسب به این اقدام است. ساعاتی بعد، وزارت دفاع روسیه اعلام کرد که نیروهای مسلح روسیه در اقدامی تلافی‌جویانه، تأسیساتی را که اوکراین از آن برای طراحی و آمادگی حملات علیه روسیه استفاده می‌کرد، نابود کرده است. همچنین کارخانه کشتی‌سازی در شهر اودسا در جنوب اوکراین که آنها را تولید می‌کرد، هدف قرار گرفت. این وزارت‌خانه گفته که نیروهای روسی در نزدیکی مناطق میکولایف و اودسا، تأسیسات ذخیره سوخت را با حجم گلی حدود ۷۰هزار تن منهدم کردند که سوخت ارتش

کولبا» وزیر امور خارجه اوکراین روز دوشنبه در سخنانی گفت: «پل کریمه برای اهداف نظامی استفاده می‌شود و ما آن را هدفی نظامی می‌دانیم.» او مدعی شد که اقدام روسیه در لغو توافق غلات در دریای سیاه تهدیدی مستقیم از ترش روسیه، دوشنبه شب، حمله اوکراین را با ۲۸ پهپاد ارتش به «کریمه» خنثی کرده است. بر اساس گزارش وزارت دفاع روسیه، ۱۷ پهپاد اوکراین با سامانه‌های پدافند هوایی منهدم شد و ۱۱ پهپاد دیگر با جنگ الکترونیک سرکوب شد و بدون رسیدن به هدف سقوط کرد. هرچند کی‌یف حمله سحرگاه دوشنبه این هفته به پل کریمه را به عهده نگرفته، ولی «دیمرتری

یادداشت ورزشی
شیوانوروزی

تجدیدبلندپروازی خطرناک اردوغان در قفقاز جنوبی

باانتخاب مجدد اردوغان دور تازه‌ای از تنش‌افزینی در منطقه قفقاز جنوبی باحمایت و رهبری ترکی آغاز شد. این دقیقاً همان مسئله‌ای بود که از سوی کارشناسان نسبت به وقوع آن هشدار داده شده بود. اردوغان در روزهای ابتدایی دولت خود با انتصاب «هاکان فیدان» رئیس دستگاه اطلاعاتی ترکی به سمت وزیر خارجه این کشور نشان داد که در ارتباط با مسائل منطقه‌ای به خصوص مسئله سوریه و قفقاز جنوبی رویکردی تهاجمی‌تر اتخاذ کرده است. با نگاهی به کارنامه فیدان، رئیس سابق سازمان اطلاعات ترکی، می‌توان طرح و برنامه‌های ضد ایرانی را که در دوران ریاست وی بر سازمان اطلاعات ترکی به اجرا در آمده، به‌وضوح مشاهده کرد | صفحه ۱۵

یادداشت بین‌الملل
مهدی نبریزی

اثر مخرب افشاگری‌های شبانه فوتبالی

هیچ چیز در فوتبال ما تغییر نمی‌کند و هر قانونی هم می‌گذارند در اصل ماجرا تحولی به وجود نمی‌آورد. این وسط هرازگاهی برخی از مسئولان هوس می‌کنند در برنامه‌های شبانه فوتبالی حاضر شوند و با افشای گوشه‌ای از واقعیت‌های حاکم بر این رشته به نوعی خود را مطرح کنند. اما باید دید آیا این افشاگری‌های شبانه اصلاً سودی به حال فوتبال و ورزش کشورمان دارد یا اینکه برخی اهداف دیگری را دنبال می‌کنند. در هفته‌های گذشته کسورمان دارد یا اینکه برخی اهداف دیگری را دنبال می‌کنند. در هفته‌های گذشته سرخابی‌های پایتخت حتی یک‌روز بدون حاشیه را هم پشت سر نگذاشتند. سرمنشا این حواشی نیز به مدیریت باشگاه‌ها و فوتبال ایران می‌رسد و به‌راحتی بااحساسات هواداران بازی می‌شود | صفحه ۱۲

۲

راه زاگرس نشینان هموار شد

همزمان با سفر رئیس‌جمهور به استان کهگیلویه و بویراحمد ابر پروژه راه اصلی پاتاوه – دهدشت به عنوان بخشی از مسیر کریدور شمال – جنوب در مرکز کشور افتتاح و در واقع راه مردم محروم این منطقه که اساسی‌ترین نیاز آنان بود، هموار شد. راه اصلی پاتاوه- دهدشت بخشی از محور شهرضا – سمیرم – بهبهان است که ارتباط جنوب‌غرب کشور و خوزستان را به مرکز کشور برقرار می‌کند و پس از تکمیل این جاده، نقطه میابنر استان‌های جنوبی و کریدور شمال – جنوب خواهد شد

۱۵

صبحانه در اراضی اشغالی با چاشنی خشم

معتزضان به سیاست‌های افراطی دولت بنیامین نتانیاهو از جمله طرح اصلاحات قضایی کابینه‌وی، بر سرف خودمانندوبعداز بیست‌وهشت هفته اعتراض، این بار همان‌طور که وعده داده بودنداز حدود ساعت ۷ صبح به وقت محلی، خشم خود را از وضع موجود از میدان «بیمه» در تل‌آویو فریاد زدند

۶

شورای نگهبان نه سفت بگیرد نه شل دوستان هم کمتر خلاف کنند!

جعفر بزرگو | خبرنگار گروه سیاسی

مهندس مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران در گفت‌وگو با «جوان»: اینکه شورای نگهبان هر کسی را که مشکل یا پرونده دارد تأیید کند که سنگ روی سنگ بند نمی‌شود و کسی هم این کار را

منطقی نمی‌داند. شورای نگهبان باید

مطابق قانون عمل کند نه خیلی سفت

و سخت بگیرد، نه خیلی کار را راه

کند. دوستان هم به‌جای اعتراض به شورای نگهبان کمتر خلاف کنند

۱۵

سالیوان پرونده ایران را از بلینکن گرفت

چند هفته بعد از کنار گذاشتن رابرت مالی، فرستاده ویژه امریکا در امور ایران، نشانه‌های جدی از تقویت نقش شورای امنیت ملی امریکا در پرونده هسته‌ای ایران حکایت دارد؛ روندی که نقش وزارت خارجه امریکا را در این پرونده حاشیه‌ای خواهد کرد. در حالی که شورای امنیت ملی کاخ سفید در مقایسه با وزارت امور خارجه، به‌طور سنتی تعامل بیشتری با اسرائیلی‌ها دارد، انتظار می‌رود در دور جدید سیاستگذاری در امریکا، نقش و نفوذ اسرائیلی‌ها در شکل دهی به روند مذاکرات با ایران جدی‌تر شود

۱۳

معافیت از خدمت «مقدس» سربازی نباید «پاداش» باشد!

برابر قانون سرباز قهرمان حالا برویجه‌های تیم‌والیبال جوانان باید از انجام خدمت سربازی معاف شوند که طبیعی است و این حق قانونی آنهاست و باید از آن برخوردار شوند. کسی هم نتواند به اجرای این قانون ایراد بگیرد، اما سؤال اینجاست که اگر انجام خدمت سربازی امری مقدس محسوب می‌شود، چرا باید معافیت از این امر مقدس به عنوان پاداش قهرمانی در نظر گرفته شود؟ این امر مقدس به‌اشتباه به عنوان پاداش قهرمانی و مدال آوری در نظر گرفته می‌شود ناخودآگاه بخش غلطی از جامعه دچار سرخوردگی می‌شوند، چراکه اصلاً امکان چنین فعلی‌تاری ندارند

۴

خام‌فروشی متانول هیچ منطق اقتصادی ندارد!

راهکار اصلی در زمینه رفع خام‌فروشی متانول، تداوم مشروط رانت خوراک در زمینه توسعه زنجیره ارزش است. واقعی کردن قیمت گاز موجب خواهد شد قطعاً صادرات خام متانول کاملاً ضرده شود و تنها با ارائه رانت خوراک ارزان، صادرات خام متانول جذابیت دارد. در صورتی که شرکت‌های متانولی موجود در زمینه توسعه زنجیره ارزش با تخصیص بیش از ۶۰درصد از سود سالانه خود به توسعه زنجیره ارزش مبادرت کنند و رانت خوراک اعطاشده نیز هر سال مشروط به پیشرفت پروژه و تخصیص سالانه معادل حداقل ۶۰درصد سود سالانه باشند، حداکثر تا پنج سال به شرکت‌های متانولی اعطا خواهد شد

۱۶

سینمای اجتماعی ما زاییده ذهن فیلمساز است نه آینه اجتماع

وارونه‌نمایی هنرهای نمایشی از سینما و تئاتر گرفته تا سریال‌های تلویزیونی و نمایش خانگی درباره تصویری که از خانواده ارائه می‌دهند، چیزی است که هر قدر جلوتر می‌رویم، دامنه بیشتری از متفکران و ناظران منصف را به حیرت و اعتراف وامی‌دارد و این سؤال را پیش رو می‌گذارد که چرا خانواده در این حجم وسیع در ایران مورد هجوم قرار گرفته و تخریب می‌شود. نشست تخصصی «سینما و خانواده» که دی‌روز برگزار شد به‌عشش زانداوصف خانواده‌ستیزی در هنرهای نمایشی ایران پرداخته‌است

مراکز یاورشهر از معنادانی نگهداری می‌کنند که هیچ جای دیگر آنها را نمی‌پذیرند. بارها گزارش‌هایی از وضعیت نامناسب یاور شهری‌ها منتشر شده است، اما دیدن وضعیت آنها‌ا ز نزدیک با همه گزارش‌ها فرق می‌کند. دستگاه‌های مسئول آن طور که باید و شاید به وظایفشان عمل نمی‌کنند. یاور شهری‌ها یا خانواده ندارند یا حتی خانواده‌هایشان هم آنها را قبول نمی‌کنند. شهرداری با صرف هزینه‌های هنگفت، از این افسرد پذیرایی می‌کند. «جوان» از یاورشهر ۳ گزارش میدانی تهیه کرده است.

■ ■ ■

وارد سوله چند صدمتری که می‌شویم هیاهو و فریادها بلند می‌شود، انگار به دنبال گوشی برای فریاد زدن می‌گشتند. پسر جوانی به سمت‌مان می‌آید. ترسی درونم از خطری که شاید داشته‌باشد، بیدار می‌شود. انواع و اقسام بیماری‌ها و مشکلات روحی که از قبل در میان «یاور شهری‌های ۳» گزارش شده مرور می‌شود، اما سعی می‌کنم خونسرد رفتار کنم و از میان هیاهوها و گاهی نازها خوب بینم و خوب بشنوم. حیرتم از این همه دردی که در این سوله سوله جمع شده زیر ماسک‌هایی که تا زیر چشم کشیده‌ام پنهان است. پسر جوان می‌گوید: من‌بیرین بیرون! پسرمدردی که انگار نجات‌بخشی را پیدا کرده‌است با یک پایش به سختی سمت‌مان می‌آید و فریاد می‌زند: خانم دکتر، خانم کترا!

مقدمهدی اسماعیلی، مدیر این یاورشهر که در این بازدید همراهی‌مان می‌کند، می‌گوید: یاورشهری‌ها تا کسی را می‌بینند، تلوق کاری می‌کنند و به هم می‌ریزند، نترسید! اینها ترجیح می‌دهند بیرون از اینجا‌مواد مصرف کنند تا اینکه اینجا در مان شوند.

نشنسته‌اند اجل سراغ‌شان بیاید

چشمه میان ۱۲۶ تخت و افراد خوابیده با لباس‌های آبی آسمانی می‌چرخد. پیرمرد نیمه برهنه‌ای روی تخت افتاده، بدن نحیفش را نکالی می‌دهد تا بسپند دور و اطرافش خبر است. به این‌هایی می‌گویند ته‌خطی. آنهایی که دیگر آمدنی به آینده ندارند، خانواده پذیرایش نیستند و عمدتاً اعتماد تمام وجودشان را اسبیه کرده‌است و نشسته‌اند اجل سراغ‌شان بیاید.

از لایه‌ای تخت‌ها و چهره‌های بی‌رقم بسا دالپره عبور می‌کنم. مددکارها هم‌امان هستند. پسر مردی سعی می‌کند با من ارتباط بگیرد. سلام و احوالی‌رسی می‌کنم، اما حتی یک کلمه از حرف‌هایی که من متوجه نمی‌شوم. کلمات گنگ و بی‌ربطی را ایست هم می‌چیند. هیاهو حتی اجازه نمی‌دهد چیزی از کلمات گنگش شنیده شود. مددکار جوان هم‌امان می‌گوید: الزامی‌است در خیابان سرگردان پیدایش کرده‌اند، داریم سعی می‌کنیم خانواده‌اش را پیدا کنیم.

مرد مسن سنستگین زونی با روی خوش سلام می‌کند. نمی‌دانم وسط این همه انسان نه‌خطی‌است: از دیدش خوشحال باشم یا ناراحت!

برای مدیر مرکز از آخرین وضعیتش توضیح می‌دهد. پایش آنقدر روم دارد که قادر به حرکت دانش نیست. خودش را مچبی معرفی می‌کند و می‌گوید که از مهرماه سال گذشته اینجااست. می‌گوید در پاساژ در تهران تسهیل‌کار بوده است. مادرش در مرکز سالمندان کرج بستری است و همسرش هم در حقت همسری نکرده که کارش به اینجا کشیده‌است.

با وجود این همه حال بد اطفايش، معتقد است در

رئیس دستگاه قضا منتقد سرسخت رویه قضایی شدا انتقاداتی که حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی‌آزاهای نسبت به عملکرد دستگاه قضایی بیان کرده، سال‌هاست از سوی جدی‌ترین منتقدان رویه‌های قضایی بیان می‌شود. اصول فراموش‌شده قانون اساسی کم نیستند، اما برخی از این اصول پدر غم اینکه مطالبه ملی و حتی فراملی هم بوده هستند، باز هم خواسته یا ناخواسته هیچ‌گاه از سوی هیچ دستگاهی اجرایی نمانده‌اند. ■ ■ ■

محاکمات علنی یکی از تصریحات قانون اساسی است که در کنار اصولی چون آزادی جمععات، به رسمیت شناختن زبان‌های محلی، احوال‌شخصیه مذاهب دارای پیرو در کشور و سایر اصل‌های مندرج در فصل حقوق ملت، قانون اساسی ما را به یکی از مترقیانه‌ترین قوانین اساسی تبدیل کرده‌است. اینکه چر این اصول مترقی در طول ۴۵سال گذشته اجرایی نشده است، بیشتر از آنکه دلایل حقوقی داشته باشد، توجهات سیاسی دارد. حالا رئیس دستگاه قضا بر این توجهات سیاسی شوریده است.

مشروح مذاکرات قانون اساسی در سال ۱۳۵۷ و اصلاح سال ۱۳۶۸ نشان می‌دهد نمایندگان مردم در مجلس خبرگان قانون اساسی، به‌رم فضای ملتپه انقلاب و پس از جنگ تا توانسته‌اند افکار و اهداف فرا ملی و مترقی خود را کنار نگذاشته‌اند و به بهانه انقلاب و جنگ، حقوق ملت را تضییق و تضییع نکرده‌اند. بزرگانی چون شهید بهشتی دفاعیات متفکرانه و مترقیانه‌ای از علنی بودن دادگاه‌ها داشته‌اند. البته با تأسف باید نوشت‌ش که بعضی از این افکار و اهداف مترقی، اگر چه با دوراندیشی در سنال‌های انقلاب

و پس‌از جنگ تدوین و در قانون اساسی گنجانده شدند، اما در قوانین مادون، با هیچ‌گاه اجرایی نشدند یا عملاً و علناً برخلاف آنها قانونگذاری شد. این‌گونه بود که سند باادستنی قانون اساسی که باید بر همه

گزارش میدانی «جوان» از یاورشهر ۳

یاور شهری‌ها پناهی جز تخت‌های فلزی و لباس‌های آبی ندارند

سهیل صحرائورد ازانیس عکس تهران

یاور اینورشهر جز احترام چیزی از کارکنان و مددکاران

ندیده‌است. می‌برسم اعتیاد داری، پاسخ می‌دهد: نه کارتن خوابم، نه معتاد، اما نمی‌خواهم زیر دین کسی باشم. انگار که گوشی برای درددل پیدا کرده‌است. به سرعت ادامه می‌دهد و از نامردی‌های روزگار و فرص‌ها و کیسول‌های زرد و سفیدی که در بیمارستان برایش تجویز شده حرف می‌زند.

آقای اسماعیلی رو به من می‌گوید: آسان شریفی است، ولی به دلیل مشکلاتش (به پایش اشاره می‌کند) پذیرایش هستیم. باید برایش از درمانگاه بیمارستان وقت بگیرم.

متدکلان خارجی در یاورشهر

پیرمرد دیگری با پای آسیب‌دیده به سختی به میان جمع می‌آید و رو به آقای مدیر می‌گوید: می‌توانم از اینجا بروم، مرخصم کنید. با واکر چندقدمی بر می‌دارد. پایش نحیف است. می‌گوید پایم شکسته است، خودم می‌توانم با عصا بروم. مدیر مرکز رو به ما می‌گوید متکدی است!

اینجاحتی مکتدی خارجی هم هست! یک‌مرد بلندقامت با چهره تیره و پایی که لنگ می‌زند. آظور که مددکاران می‌گویند یک‌مرد پاکستانی است که فلج اطفال داشته و به عنوان متکدی از سطح شهر پیدایش کرده‌اند.

پسر جوانی فریادزنان رو به ما می‌گوید: من باید از اینجا بروم. نگاهی به چهره خونسرد مددکاران در این هیاهو و جنگ‌اعصاب می‌اندازم. پیش خودم تحسین‌شان می‌کنم. پیرمرد با پای آسیب‌دیده همچنان در حال اثبات این است که با عصا راه می‌رود و باید بگذارد از اینجا برود. چندبار تأکید می‌کند که نه بیماری خاصی دارد، نه حتی سابقه بستری در مراکز معتادان را داشته است. مدیر مرکز دل به دلتش می‌دهد و می‌گوید: لگنت مشکل دارد، حالا حالا هم خوب بشو نیست. اگر می‌خواهی مرخص شوی کسی (اعضای خانواده که پذیرایش باشند) را با کمک مددکاری پیدا کن تا بروی. پیرمرد انگار کسی به ذهنش نمی‌رسد و

آرام از آرم از دور می‌شود.

واگذاری مراکز بهزیستی به بخش خصوصی

آمار پذیرش یاور شهر ۳ نشان می‌دهد ۳۴ نفر از مددجویان حاضر در این مجموعه در حال حاضر به دلیل معلولیت و مشکلات اعصاب و روان حکم تحویل به بهزیستی دارند، اما این افراد منتقل نمی‌شوند.

اسماعیلی مدیر این یاور شهر می‌گوید: دو‌سال است یک نفر هم از مجموعه ما خارج نشده‌است! چون بهزیستی، مراکزش را به بخش خصوصی واگذار کرده‌است و آنها ترجیح می‌دهند فردی را پذیرش کنند که بتوانند از او پول دریافت کنند.

او ادامه می‌دهد: اگر این افراد به‌بهزیستی منتقل شوند، در مراکز تخصصی مناسب‌باشمشکل‌شان بستری می‌شوند. به این صورت اعصاب و روان‌ها خدمات تخصصی دریافت می‌کنند و افسراد معلول در مرکزی جداگانه رسیدگی می‌شوند، اما اینجا فرد معلول، بیمار اعصاب و روان و معتاد

علی شربند امیران

محاكمه داد‌گاه‌های غیر‌علنی

عالی‌ترین مقام قضایی به رویه ۴۵ساله ناقض قانون اساسی در دادگاه‌ها انتقاد جدی کرد

ما رایسته است. وی در ادامه به یکی از محدودیت‌های قانونی که عملاً قانون اساسی را نقض کرده است، اشاره کرد و گفت: گفته می‌شود دادگاه علنی باشد، اما مفاد آن انتشار پیدا نکند!

رئیس‌قضیه از تجربیات شخصی خودش هم علیه سیاست غلط غیرعلنی بودن دادگاه می‌گوید: به عنوان قاضی‌ای که تجربه برگزاری دادگاه‌های علنی را دارم، می‌توانم بگویم برپایی محاکمات علنی و انتشار مفاد آنها به نفع من قضایی و دستگاه قضایی بوده است.

چند قایده مهم دادگاه علنی

قانونگذاران اساسی در سال‌های ۵۷ و ۶۸ به‌پشتوانه احکام فقهی و اندیشه‌های علمی پسر علنی بودن

دادگاه‌ها قضا و ورز زبند و اصل ۱۶۵ را در قانون اساسی گنجاندند. بازدارندگی برای متهمسان بالقوه و اتقان استدلال‌های رای صادره، از جمله فواید علنی بودن دادگاه‌است. رئیس دستگاه قضا در نقد غیر علنی بودن دادگاه‌ها به فواید علنی بودن هم اشاره می‌کند

علی شربند امیران

انباشت مددجویان رسوبی که بیش از یک سال است در مرکز حضور دارند، بار هزینه‌های مضاعف و مسائل حقوقی و قضایی را بر گردن شهرداری انداخته‌است.

به سمت دیگر تخت‌ها حرکت می‌کنم. مردی که اعتیاد دیگر امکان تشخیص سنش را هم سخت کرده‌است، فریاد می‌زند من دو سال و نیم است، اینجایم.

پایش سیاه است، انگار چند انگشت کم ندارد، می‌گوید: هر شب یک انگشتم سیاه می‌شود و پایم پر از کرم شده‌است. پایش بوی بسیاری بدی می‌دهد، چیزی مثل بوی عفونت زیاد. مدیر مرکز در مقابل شکونپه‌اش می‌گوید راهی نغاری جز اینکه پایت را قطع کنی، با فریاد رضایت می‌دهد.

خواهرش هم او را نمی‌پذیرد

مرد جوان با پای برهنه در میان تخت‌ها حرکت می‌کند. چهره گنگی دارد، انگار خواب‌زده است. به سمت هر کسی می‌رود با نگاه پر التماسش می‌گوید منو از اینجا بیرون ببرید، به بلیت بگیرد من ب‌رم. حالا کجا؟ خدا می‌داند! مدیر مرکز می‌گوید: شیشه مصرف می‌کند و شماره خواهرش را به مددکاری داده‌است، اما انگار پذیرایش نیستند.

پیرمردی که دو پایش قطع شده دائماً فریاد می‌زند و فحاشی می‌کند. نگاهی به چهره خونسرد و آرام مددکار هم‌امهان می‌اندازم و دلم قرص می‌شود که خطری ندارد. اینظور که متوجه می‌شوم یک متکدی معروف در محلات شمالی تهران است که چند وقت یکبار گذرش از اینجا می‌افتد.

از همه مددجویانی که دیدم‌ایم، بدترین مورد را در لحظات آخر حضور، متوجه شراطیش می‌شوم. کولوستومی دارد و

بخشی از روده‌اش از بدن خارج شده‌است. خروج فضولات بدن نمای بسیار بد و ناراحت‌کننده‌ای دارد. باید روزی چند بار لباسش را عوض کنند و نیاز است که دائماً کیسه مخصوص کولوستومی از مراکز در مان بگیرند. مددکار می‌گوید: حتی برای گرفتن این کیسه هم گاهی به مشکل می‌خوریم!

شهرداری به جای بهزیستی

او در ادامه توضیح می‌دهد: قبلاً نماینده مستقر بهزیستی برای جامایی و شناسایی افراد در مراکز شهرداری حضور داشت و روال بر این اساس بود که افراد جمع‌آوری شده در سطح شهر بعد از طی دوره‌ای مشخص و با تشخیص پزشک و انجام آزمایش‌های پزشکی از چرخه مسئولیت شهرداری خارج می‌شدند، اما الان این روند متوقف‌شده و بار نگهداری این افراد در شرایطی که شاید مطلوب هم نباشد، به دوش شهرداری افتاده‌است.

یاورشهر می‌آیند، در حالی که عمده این افراد مشکل

عقونی وار توبودی دارند. شهرداری تهران در تأمین هزینه‌ها و اداره یاورشهرها تقریباً یک‌ه و تنه‌است. فرابود ۱۴ دستگاه مرتبط همچون حلقه‌های یک زنجیر، این افراد را سالماندهی و توانمند کند، حتی وقتی اسم شهرداری می‌آید، خیرین هم فکر می‌کنند دیگر نیازی به کمک نیست. یاورشهر ۳

که پذیرای مستضعف‌ترین افراد است از نگاه دستگاه‌ها و خیرین دورمانده‌است! افسردگی که حتی از سمت خانواده‌هایشان طرد شده‌اند و پناهی جز تخت‌های فلزی و لباس‌های آبی آسمانی این مرکز ندارند. یاورشهری‌ها سالانه ۸۰ نفرشان برای همیشه در مظلومانه‌ترین شرایط از دنیا می‌روند؛ کسانی که حتی هویت مشخص و قابل اعتمادی برای معرفی به سازمان بهشت زهرا ندارند.

دهه شصتی بود و کلیپ قرعه‌کشی جوانان داعشی برای کشته شدن در حمله انتحاری حسابی به همش ریخته‌بود...

- لامصب‌ها چسان شادمان بودند که گویا به حجله عروس می‌روند! حالت زرمزنده سیاه‌ه علی را داشت، در جنگ جمل: همو که در میانه میدان دچار شک و دودلی شده‌بود!

بختک تردید امانش را برید: «من در حقنایت راهی شک کرده‌ام که در آن گام می‌نهم. این سوی میدان شما یید؛ خلیفه و وصی پیامبر، اما آن سو نیز طلحه و زبیرند؛ برجمداران سپاه رسول‌الله... من چه کنیم؟»

علی با یک جمله آرامش کرد: «مرهمی بر زخمی ناسور:

می‌دانی عیب کار تو چیست؟ تو آمیان را وسط گذاشته، حق را با آنان می‌سنجی... باید حقیقت‌محور باشد و همه با آن سنجیده شوند!

جوان برسا! به هم بر... ز شادمانی جوانان داعشی را روزی دشمنان علی هم داشتند!

قضائ

صدور رأی نهایی ترک فعل مدیران دستگاه‌های مختلف در اجرای قانون هوای پاک

رئیس کل دادگستری استان تهران از صدور رأی نهایی در خصوص پرونده ترک فعل تعدادی از مدیران در حوزه اجرای قانون هوای پاک خبر داد.

القاضی، رئیس کل دادگستری استان تهران از صدور رأی نهایی در خصوص پرونده ترک فعل تعدادی از مدیران در حوزه اجرای قانون هوای پاک خبر داد و گفت: دادگستری استان تهران در راستای رسیدگی و برخورد با ترک فعل‌های مسئولان و متولیان دستگاه‌های مختلف در حوزه اجرای قانون هوای پاک، پس از اخذ گزارش کمیسیون اصل ۹۰ مجلس، پرونده‌ای را در این رابطه تشکیل داد و بعد از سه تحقیقاتی کامل و استعلاماتی که صورت گرفت، در نهایت برای یک نفر از مسئولان فعلی و چهار نفر از مسئولان وقت دستگاه‌های مختلف به اتهام سوءاستفاده از مقام و موقعیت شغلی به لحاظ عدم اجرای قانون هوای پاک و مقررات مرتبط با این قانون، احکامی را صادر کرد.

وی افزود: در این پرونده، «معاون برق و انرژی وزارت نیرو»، «مدیرعامل وقت شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران» و «معاون وقت محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست»، هر کدام به سه سال انفصال از خدمات دولتی و همچنین «معاون وقت نظارت بر اجرای استاندارد‌های سازمان ملی استاندارد ایران» و «معاون وقت تدوین و تویج استاندارد سازمان ملی استاندارد» به جهت بارنشستگی در زمان صدور دادنامه بدوی و توجه اتهام در مقام تصدی مسئولیت اجرایی، هر کدام به پرداخت ۲۰۰ میلیون ریال جزای نقدی درجه ۶ محکوم شدند.

خبرگوشانه

■ معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: یک‌میلیارد دلار درآمد ارزی حاصل از گردشگری سلامت در کشور حاصل شده است.

■ تیم المپیاد فیزیک جمهوری اسلامی ایران در پنجاهوسومین المپیاد جهانی فیزیک موفق به دریافت چهار مدال نقره و یک مدال برنز شد.

■ رئیس کل سازمان نظام پرستاری از وجود ۲۰ تا ۳۰ هزار پرستار بیگار در کشور خبر داد و گفت: در حال حاضر با کمبود بیش از ۱۰۰ هزار پرستار در مراکز درمانی و بیمارستان‌های کشور مواجهیم.

■ سخنگوی قوه قضائیه گفت: در خصوص محتوای صوت و تصویر فراگیر، مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی را لازم‌الاجرا می‌دانیم.

■ خزانه‌دار شورای شهر تهران از تحقق ۹۴درصدی بودجه شهرداری در بهار ۱۴۰۲ خبر داد.

■ وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از صادرات داروهایی که بیش از نینز داخلی کشور تولید می‌شوند در ایران کمبودی ندارند، به تاجیکستان خبر داد.

■ سازمان بهزیستی کشور اعلام کرد: در دولت سیزدهم و با تعامل مؤثر دستگاه قضایی و سازمان بهزیستی در راستای اصلاح فرایند فرزندخواندگی، تاکنون ۴هزار و ۱۰۰ کودک به فرزندخواندگی سپرده شده‌است.

■ مدیر کل کمیته امداد استان تهران از حمایت هزار و ۲۸۰میلیارد تومانی مراکز نیکوکاری خیر داد و گفت: مسردم پایتخت در مجموع سالانه بیش از ۲هزارمیلیارد تومان به کمیته امداد در حمایت از مددجویان کمک کردند.

■ رئیس اداره اتباع مرکز امور بین‌الملل وزارت آموزش و پرورش گفت: شیوه‌نامه ثبت‌نام دانش آموزان اتباع در مدارس در کمیته مستندسازی در حال بررسی و کسب تأییدیه‌های لازم برای ابلاغ به استان‌هاست.

■ مدیر کل دفتر طب ایرانی و مکمل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: در حال حاضر از لحاظ علمی در رتبه چهارم تولید علم طب سنتی در دنیا قرار داریم و توسعه این نوع طبابت هم به صورت ویژه در دستور کار دولت قرار دارد.

■ مدیرعامل سازمان زیباسازی شهر تهران از سیاه‌پوش شدن و آماده‌سازی پایتخت با همکاری هیئت‌های عزاداری و عاشقان سیدالشهدا برای برگزاری سوگواری ایام شهادت ابعابده‌الله(الحسین(ع) خبر داد.

■ رئیس سازمان بازرسی کل کشور با مثبت ارزیابی کردن اقدامات اخیر برای فروش اموال مازاد برخی دستگاه‌ها، تصویب آیین‌نامه اجرایی مولدسازی را گام مهمی در برابر مقاومت مدیران در این موضوع دانست و اولویت‌های طرح‌های مهم و تأثیرگذار در فروش اموال مازاد دستگاه‌ها را مورد توجه قرار داد.

■ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری از اختصاص بودجه برای آزمایشگاه‌های مراکز آموزش عالی و اعطای امتیازاتی به المپیادی‌های عالی و واکنش‌های علوم پایه خیر داد و گفت: این دانشجویان از طریق معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و بنیاد ملی نخبگان بورسیه شدند و اگر آنها پویایی خود را حفظ کنند، عضو هیئت علمی دانشگاه‌های می‌شوند.

این صفحه پیام‌ها، متن‌ها، عکس‌نوشته‌ها و خبرهای کوتاه منتشر شده در فضای مجازی را بازنشر می‌دهد. تلاش بر این است که دیدگاه‌ها و نظرات کاربران دانشمندان شبکه‌های اجتماعی در عرصه مکتوب هم دیده شود.

آینده نفس

رام بودن دل به فرمان‌های خداوند

آیت‌الله حاج آقا مجتبی تهرانی(ره):

امام زین‌العابدین(ع) در صحیفه سجاده‌یه در دعای سی و سوم به خداوند عرض می‌کند: «وَ أَلْهَمْنَا الْإِتْقَانَ»: خدایا! سر به فرمان بودن و رام بودن دل را عنایت کن، «لَمَّا أُورِثْتُ عَلِيّاً مِنْ مَشِيكٍ»: نسبت به آنچه از ناحیه مشیت خود بر ما یا وارد می‌کنی یا وارد می‌شود، این همان فرمان‌های تکوینی است. «حَتَّى لَا تُجِبَّ تَأخِيرَ مَا عَجَّلْتُ، وَ لَا تُعْجِلَ مَا أَخَّرْتُ»: تا اینکه دوست نداشته باشیم عقب‌انداختن چیزی را که تو جلو‌انداخته‌ای و جلو‌انداختن چیزی را که تو پس‌انداخته‌ای، نه اینکه گفته شود:ای کاش این طور نمی‌شد!این اتفاق حلال‌زود بود، درحالی‌که این اتفاق افتاده و گفتن اینکه‌ای کاش این کار نمی‌شد معنا ندارد. کاری نبود که در اختیار انسان باشد. در زندگی از این موارد خیلی وجود دارد. این مربوط به فرمان‌های تکوینی حق و اقتیاد نسبت به آن فرمان‌هاست. در مورد فرمان‌های تشریحی هم دارد، «وَ لَا تَنْخَرِ مَا كَرِهْتَ». حضرت طلب‌انقیاد کرده و عرض می‌کند:رام شدن دل از تو می‌خواهم که مکروه نداریم آنچه را تاو از اعمال دوست می‌داری و انتخاب نکنم عملی را که تو دوست نداری که برگشت به مسئله اعمال می‌کند.این انسان است که باید دو اقتیاد داشته باشد؛ یک، اقتیاد نسبت به اوامر تکوینی حق، یعنی دلش رام باشد بر آنچه که او می‌پسندد و فرمان می‌دهد.دو، دل رام باشد نسبت به فرمان‌های تشریحیه حق،اعمال که دوستی در صحنه عمل انسان ظاهر می‌شود ولی اولی این‌جوری نیست فقط جنبه درونی دارد.دو هیچ‌وقت کاری از دست آدم ساخته نیست.

منبع: کانال تلگرامی «حاج آقا مجتبی تهرانی رحمه‌الله‌علیه»

اصل «حریم»

محسن زمان پور در توثیتی، بخشی از بیانات استاد شهید مطهری(ره) را بر اساس صفحه ۲۱۴ کتاب مسئله حجاب، به‌اشتراک گذاشت. استاد مطهری می‌فرماید: اسلام با اختلاط مخالف است، نه با شرکت زن در مجامع ولو با حفظ حریم. اسلام می‌گوید: نه حبس و نه اختلاط بلکه حریم. سنت جاری مسلمانان از زمان رسول خدا(ص) همین بوده است که زنان از شرکت در مجالس و مجامع منع نمی‌شده‌اند ولی همواره اصل «حریم» رعایت شده است (استاد مطهری، مسئله حجاب، ص ۲۱۴)

کینتسوگی مثل پیروزی بعد از شکست

تر گس بابایی توتیت کینتسوگی، به هنر بند زدن ظروف شکسته با طلا می‌گن. وقتی بعد شکست پیروز میشی دقیقاً همین اتفاق میفته. یا وقتی به آدم درست بعد آدم اشتباه وارد زندگیت میشه.

هشدار درباره فعالیت شراره‌های قدرتمند خورشیدی

کانال تلگرامی «عرصه‌های ارتباطی» نوشت: دانشمندان روسیه پس از مشاهده سه شعله (شراره) در خورشید در روز یک‌شنبه گفتند که فعالیت قدرتمند شراره‌های خورشیدی برای روز دوشنبه پیش‌بینی می‌شود که این موضوع ممکن است باعث اختلال در ارتباطات موج کوتاه شود. به گزارش یورونیوز مؤسسه ژئوفیزیک کاردردی فدروروف در مسکو گفت ایجاد شراره‌های کلاس ایکس (X) از جمله پروتون امکانپذیر است و پیش‌بینی می‌شود وضعیت موج کوتاه رادیویی دچار مشکل شود. شراره‌های کلاس ایکس به‌عنوان بزرگ‌ترین انفجارها در منظومه‌های خورشیدی شناسایی شده‌اند و می‌توانند طوفان‌های تابشی طولانی مدت ایجاد کنند. شراره‌های پروتون، طوفانی از ذرات پر انرژی خورشیدی هستند که اغلب از پروتون تشکیل شده‌اند. آنها زمانی پدید می‌آیند که میدان‌های مغناطیسی قدرتمند در داخل و اطراف خورشید به هم وصل شوند. به گفته ناسا، این شراره‌ها می‌توانند میدان مغناطیسی زمین را تحت تأثیر قرار دهند و احتمال آسیب به ماهواره‌ها و تجهیزات ارتباطی وجود دارد. پیش از این طوفان ژئومغناطیسی ناشی از انفجار بزرگ خورشیدی در ۲۰۲۲ تا ۲۰ ماهواره اسپیس‌اکس را نابود کرد.

چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۲ | اول محرم ۱۴۴۵ | گاهواره گاربران

روانامه جوان | شماره ۶۸۰۶ | گاهواره گاربران

واکنش کاربران شبکه‌های اجتماعی به سفر آیت‌الله رئیسی به کهگیلویه و بویراحمد و دستاوردهای آن

دولت نشان داد کار نشد ندارد

تلاش‌های انجام شده را قابل تقدیر دانستند. آنها همچنین برخی از دستاوردهای سفر دولت همچون احیای کارخانه قند را نشانه‌ای از توانایی دولت به احیای ظرفیت‌های اقتصادی دانستند. در ادامه بخش‌هایی از واکنش‌های کاربران را مرور کرده‌ایم.

کنسم رضا قلندرم تو کارنامه، سرکوب خونین عشایر بختیاری رو داره! خداپیش سلطنت‌طلب‌ها به چی میانزن؟!

■ **فاطمه یوسفی:**

خبر خوب اینکه مجتمع پتروشیمی گچساران افتتاح شدو علاوه برمنافع ملی کلی جون هم صاحب شغل شدن. از خوبی‌های منحصر به فرد این پروژه تجهیزاتی که به کار رفته تماماً ساخت ایرانه!بله بیکار دیگه تکرار میکنم: با افتخار ساخت ایران.

■ **مجتبی باجلان:**

یکی از کارگران کارخانه احیا شده قند یاسوج خطاب به رئیس‌جمهور: آقای رئیسی تو نان رو به سفره ما بر گردوندی و دل زن و بچه‌هامون رو شاد کردی، خدای این ابرو و عزت رو زیادتر کن...

■ **محمد حسین چاوشی:**

رئییسی توی سفرش به یاسوج کارخونه قند یاسوج رو که بییش از ۱۰ ساله خوابیده بوده، راه انداخته و کلی کارگر برگشتن سرکار!

■ **محمدعلی سمیعی:**

مردم عشایر با اینکه به چشم مسئولان نمایان اما ۲۵هزار تن محصول دامی تولید میکنند، یعنی ارزش هر خانواده‌عشایر در مقایسه با اقزاده‌هایی که میلیون‌ها دلار ارز خارج میکنند اصلاً قابل مقایسه نیست!دستم‌فراقی رئیسی تا میتونی به این انسان‌های شریف خدمت کن-.

■ **حسن‌ا پرهامی:**

در سفر رئیس‌جمهور به استان کهگیلویه و بویراحمد، جاده پاتاوه – دهدشت بعد از ۲۸سال چشم‌انتظاری مردم استان، بالاخره افتتاح شد. خداحافظ به دولتی که بی‌سرو و صدا مشغول تکمیل پروژه‌های نیمه تمام و معطل مانده دولت‌های قبلی است.

این کارخونه احیا شد.

■ **فاطمه سادات فردوس:**

در سفر رئیسی به کهگیلویه و بویراحمد چندین واحد صنعتی راکد احیا شد. یکیش کارخونه قنده، ۲۰۰ کارگر بیکار شده

به کار برگشتن. برای ۶۰۰ نفر دیگه هم اشتغال‌زایی شده و ۴هزار میلیارد سرمایه کارخونه هم احیا شده!دولت اصلاحات نبود که دولت تعطیلات پاتاوه!

■ **نیره نوری:**

رئییسی امروز به مردم کهگیلویه و بویراحمد مژده تأمین برق قشلاق با پنل‌های خورشیدی رو داد! جا داره به او بانی که میگفتن رهاخان روح شهاد، یادآوری

■ **علی بهادری جهرمی:**

پتروشیمی گچساران، سد چمشیر، احیای کارخانه قند و جاده پاتاوه – دهدشت، طرح‌هایی است که مردم کهگیلویه و بویراحمد سال‌ها چشم‌انتظار آن بودند. رهاور افتتاح این طرح‌ها با سفر استانی رئیس‌جمهور، افزایش اشتغال، رونق تولید، جلوگیری از خام‌فروشی و آبادانی بیشتر این استان است. #برای خدمت

■ **علی نادری:**

اسفند ۹۹ سید ابراهیم رئیسی که رئیس‌قوه بود کارخانه قند یاسوج را فک پلمب کرد که ریشه صنعت استان بود. پس از واگذاری سال ۹۵ کارخانه تعطیل شد. تجهیزت آماده

کوه آتشفشان راه‌حلی برای ذخیره‌سازی کربن‌دی‌اکسید

مخزن محدود شده‌اند، تکیه دارند.

کربن در نهایت پس از یک دهه یا یک قرن، شروع به تشکیل مواد معدنی می‌کند.این امر بدین‌جهت است، بنابراین برای جامعه تخصصی شگفت‌انگیز بود که بر اساس یک تحقیق در ایسلند، کربن‌دی‌اکسید هدایت شده در زیرزمین تنها در طول دو سال معدنی شده‌بود. در این صورت‌نشستی‌های ممکن دیگر مشکلی برای این فرآیند ایجاد نمی‌کنند.

این نتایج، تیم برتغالی راه‌انجام مطالعه‌ای ترغیب کرد. داوید گامبوآ، زمین‌شناس در دانشگاه اوپرو و همچنین نویسنده این مقاله توضیح می‌دهد: آنچه معدنی‌سازی کربن را جالب

می‌کند، تأثیر زمان است. هر چه کربن‌دی‌اکسید سریع‌تر معدنی شود، ذخیره‌سازی آن آیین‌تر است.

محققان پتانسیل ذخیره‌سازی آتشفشان‌های قدیمی فونتانلاس را که در حدود ۱۰۰ کیلومتری ساحل لیسیون واقع شده و بخشی از آن از بین رفته است و قله آن حدود ۱۵۰ متر زیر سطح دریا قرار دارد بررسی کردند.

■ **بسیاری از کوه‌های آتشفشان برای ذخیره‌سازی کربن‌دی‌اکسید مناسب هستند**

محققان برای مطالعه خود، از بررسی‌های زمین‌لرزه‌ای دوعده‌ی و سه‌بعدی آتشفشان زیردریایی آتشفاده کردند که حین استخراج نفت زیر دریایی انجام شده بود. همچنین از داده‌های نمونه‌هایی که در سال ۲۰۰۸ از این منطقه برداشت شده بودند، استفاده کردند. نمونه‌های برداشت شده شامل کربنات بودند که نشان می‌داد واکنش‌های موردنیاز برای ذخیره‌کردن کربن در حال انجام است.

■ **ذخیره‌کردن کربن‌دی‌اکسید در سنگ آتشفشان علاوه بر این، نمونه‌ها حاوی حداکثر ۴۰ درصد فضای خالی بودند و به عبارتی فضای کافی برای جایگزین شدن دی‌اکسید کربن وجود داشت.** همچنین لایه‌هایی بانفوذپذیری کم در کنار آتشفشان رانیز پیدا کرده بودند که می‌توانستند به گیرافتادن کربن‌دی‌اکسید پیش از کثلی‌سازی کمک کنند.

دانشمندان معقدند کشف آنها بسیار مهم است، زیرا در سراسر جهان، تعداد زیادی آتشفشان زیر دریایی وجود دارند که می‌توانند برای جداسازی و ذخیره کردن کربن‌دی‌اکسید مورد استفاده قرار گیرند.

NOVA و یکی از نویسندگان این مقاله

■ **عناصر به کربن‌دی‌اکسید متصل می‌شوند**

پتانسیل ذخیره‌سازی کربن‌دی‌اکسید در یک آتشفشان خاموش به میزان مینرال کربوناتیون در محل برمی‌گردد. در این فرآیند، کربن‌دی‌اکسید با عناصر موجود در برخی از سنگ‌های خاص واکنش نشان می‌دهد در نتیجه مواد معدنی جدیدی را می‌سازد که کربن‌دی‌اکسید را به‌صورت ایمن و طولانی مدت ذخیره می‌کند.

عناصری مانند کلسیم، منیزیم و آهن با کربن‌دی‌اکسید واکنش نشان می‌دهند و مواد معدنی همچون کلسیت، دولومیت و منیزیت را تشکیل می‌دهند. در نتیجه سنگ‌هایی که دارای مقادیر بزرگی از کلسیم، آهن و منیزیم هستند بهترین گزینه برای این فرآیندند. این موضوع برای بازالت‌های آتشفشانی نیز صدق می‌کند. کف اقیانوس را تشکیل می‌دهند، صادق است.

■ **ذخیره کردن کربن‌دی‌اکسید در سنگ آتشفشان به‌همین دلیل محققان یک آتشفشان در ستر ساحل، انتخاب کرده‌اند.** سنگ‌های آتشفشان احتمالاً ساختار ایده‌آلی برای تزریق و ذخیره‌سازی کربن‌دی‌اکسید ارائه می‌دهد. این سنگ برای عکس‌العمل‌های موردنظر مناسب است و موقعیت آن نیز نزدیک به مناطق مسکونی بزرگ نیست.

■ **معدنی‌سازی کربن برای ذخیره‌سازی ایمن کربن‌دی‌اکسید** اغلب پروژه‌هایی که برای جداسازی ایمن کربن‌دی‌اکسید انجام می‌شوند، بر تزریق کربن‌دی‌اکسید در حوضچه‌های رسوبی متخلخلی که برای جلوگیری از مهاجرت گاز از

نگرانی برای آینده «خانه ایرانی»

معین جلالی در رشته توثیتی نوشت:

برای من خانه یک مفهوم مجرد و خالص است، یک فضا نیست، فرم نیست، خانه جایی برای زنده ماندن نیست، خانه جایی برای نیندیشیدن است. خانه همان جایی است که شما تماماً خودتان هستید، بی‌هیچ اضافه و کمی. خانه ویرتین نیست. فرهنگسرا

نیست، جای عقده‌گشایی فرمالیستی نیست، از آنجایی که سال‌ها در گیر مفهوم خانه بودهام هنوز می‌دهم، همان جایی که التیام‌بخش است. آن خانه‌تخت شده‌ی می‌شوندو در عین حال هستم، بسیار متأسفم از کارهای بسیاری که به عنوان خانه تشکیل شده‌ی می‌شوندو در عین حال خطاهای بزرگ در طراحی خانه هم هستند. بسیار متأسفم که وضع دآوری در آثار معماری جوایز داخلی ما به خصوص در زمینه خانه که بیشترین کاربری ساخته شده هم هست تا این سطح با نادانی همراه است و بسیار نگرانم برای آینده ایده در خشان «خانه ایرانی». به هر حال این نگرانی من و شاید این متن هیچ تأثیری در روند کلی نگذارا باد یاد گرفتن که هر پروژه معماری را در شأن یک پروژه پیش‌رو طراحی کنم، پیش‌رو بودن یا در چشم‌بودن متفاوت است، برای من یک معماری صحیح متواضع که در مسیر زنجیره «خانه ایرانی» ساخته شده بسیار مهم‌تر از هر چیز دیگری در این پروژه بود که فکر می‌کنم در آن بیشتر از تمام کارهایم موفق بوده‌ام. پیش از دست زدن به طراحی خانه، خانه به مثابه نهاد اجتماعی راپاپورت، خانه نماد خویشتن باشلار را حتماً بخوانید و چرخی هم در خانه‌های کاشان بزیندالته که به داوران جوایز معماری هم پیشنهاد می‌کنم آگاهی ابتدایی درباره مفهوم خانه را در خودشان فراهم کنند.

خیار غبن در قراردادهای حقوقی چیست؟

جاوید منتظران در کانال تلگرامی خود نوشت: خیار غبن یا توانایی برهم‌زدن دادوستد زیان‌آور به دلیل غیر متعارف بودن قیمت است. در اصطلاح حقوقی خیار غبن یعنی زیان ناشی از عدم تعادل بین عوضین در زمان معامله که به زیان دیده بعد از آگاهی به غبن، حق فسخ می‌دهد. هر یک از متعاملین که

در معامله غبن فاحش داشته باشد، بعد از علم به غبن می‌تواند معامله را فسخ کند. مثلاً علی خودروی خودش را که ارزش واقعی آن ۳۰۰ میلیون تومان است و از ارزش واقعی آن بی‌خبر است، ۱۵۰ میلیون به حسین می‌فروشد. در اینجا برای علی خیار غبن ایجاد شده است. ملاک فوریت در خیار غبن هم‌زمان با علم به آن است و چنانچه فردی بعد از مدت طولانی از انجام معامله علم به غبن پیدا کند و فوراً آن را اعمال کند، این امر مغایرتی با فوریت ندارد.

زندگی در آپارتمان‌های نیمه تمام

مجید میرزایی در کانال تلگرامی خود نوشت: توی چین، اخیراً به سبک زندگی مد شده که مردم توی آپارتمان‌های نیمه تمام زندگی میکنند و طبق آمار، ۹۰ درصد خونه‌هایی که سال ۲۰۲۱ به مردم تحویل داده شده، خونه‌های ناتمام بوده. دلیل این مدل سبک زندگی دقیق معلوم نیست، ولی چندتا دلیل براش ذکر میشه: ۱) داشتن تونه توی چین فضیلت محسوب میشه و مردم حاضر به هر شکلی خونه باشن؛ ۲) ۵۲ کوراسیون زدن برای خونه هزینه بر حساب میشه و مردم از خیرش میگذرن؛ ۳) مردم برای مبارزه با زندگی تجملی و رفتن به سمت زندگی مینی‌مالیستی به این سبک زندگی رو آوردن.

۳ دروغ علیه سیاست خارجی انقلابی

کمیل خجسته در کانال تلگرامی خود نوشت: مواضع این روزهای مسئولان جمهوری اسلامی نسبت به بیانیه مشترک روس‌ها با سربازهای همکاری خلیج فارس درباره جزایر سه گانه را دیده‌اید. فرق این نگاه کلیشه‌ای که غرب‌گرایان درباره سیاست خارجی جمهوری اسلامی تلاش می‌کنند

بسانزد در سه چیز است:

۱. آنها به دروغ ادعا می‌کنند نگاه انقلابی در سیاست خارجی ازروطلب است، در حالی که تمام تلاش این است که وارد تعامل با جهان شود. به همین دلیل تلاش می‌کند تا «راه‌شرق» را برای خود باز کند. نگران «دخال تاتو» به شمال شرق و غرب خود و آسیای میانه است. از «فریقا به عنوان معدن ثروت» دست‌نخورده بهره‌برد. «تجاهد‌های منطقه‌ای» با همسایگان و شرکای راهبردی‌اش درست کند و با کشورهای اروپایی اول و اروپای دوم تعامل و همکاری کند. اما برعکس، غرب‌ها اگر کال دنیلماسی سیاسی و اقتصادی ایران را سال‌ها بر مدار ارتباط با چپار کشور «محدود» کردند.

۲. آنها به دروغ می‌گویند نگاه انقلابی خود را وابسته به شرق می‌داند، در حالی که راهبرد سیاست خارجی ایران ایجاد یا شرکت در اتحاد و ائتلاف‌های منطقه‌ای برای توسعه سیاسی و گشایش اقتصادی است. خط قرمز نگاه انقلابی برهم خوردن استقلال سیاسی در سیاست خارجی و تحدید منافع ملی است. به همین خاطر وقتی حتی یکی از متحدین ولومتحد استراتژیک هم به باشد از خط قرمز عبور می‌کند یا واکنش جمهوری اسلامی روبرو می‌شود، در حالی که این خود غرب‌گرایان هستند که هم خود و هم ایران را وابسته به غرب می‌خواهند. این همه در مجامع رسمی و در عمل امریکایی‌ها به‌صورت علنی اقداماتی را علیه منافع ملی و حاکمیت ارضی انجام دادند. مثلاً در همین آشوب‌های ۱۴۰۱ ش در مقابل امریکایی‌ها آنها کمی و کجا موضع گرفتند؟!

۳. به دروغ می‌گویند سیاست خارجی جمهوری اسلامی تنش‌آفرین است. بله البته اگر منظور این است که هر که از باغ کشور گذشت سهم خود را بردارد احتمالاً تا دور‌های باج‌ها مانع از چکمه و اسلحه می‌شود. مثل دوره پهلوی که سیاست خارجی موازنه‌مبث را دنبال می‌کرد. یعنی به هر دو طرف باج می‌داد. اگر به انگلیس نفت جنوب را می‌داد به روسیه هم نفت شمال را می‌داد. و وقتی هم مردم علیه این سیاست خارجی، انقلاب صنعت ملی نفت را در ۱۳۲۹ ش راه‌انداختند با کودتای سخت و خشن امریکایی‌ها روبرو شدند. اما حالا اگر اسرائیل در کردستان عراق طرح تزحیه عراق را دنبال می‌کند این ایران است که به او کمک می‌کند تا عراق تجزیه‌ناشود یا سوریه و عراق به دست داعش نیفتند. امریکاز منطقه خارج شود. مشخص است این نگاه موجب ثبات و آرامش در منطقه می‌شود نه گناهی که منطقه را دستخوش میل و اراده غربی می‌خواهد.

📷 تصویر منتخب

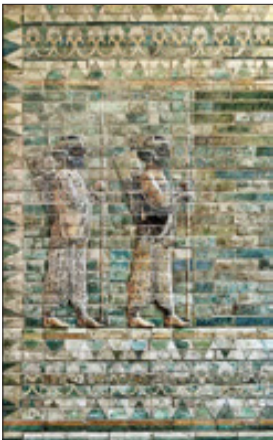
📌 گل نیلوفر آبی

از صفحه توییتتری کاربری با نام «سحید»|

دل‌آرزایی غم‌انگیز ترین اتفاق جهان برای امریکا

عبدالرحیم انصاری در توثیتی نوشت: خبر دیگری که احتمالاً به مذاق غرب‌گراها خوش نمی‌آید، یادداشت تفاهم امارات و هند برای تجارت بازره‌های بومی دو کشور، به‌جای استفاده از دلار زدایی، دلار زدایی از مبادلات کشورهای مختلف، یکی از غم‌انگیزترین اتفاقاتی است که می‌توانست دامن امریکا را بگیرد.

سنگ‌نگاره

داربوش اول

در موزه لوور

فرانسه

فاطمیما میرزایی در توثیتی

نوشت: سنگ‌نگاره کمان‌داران، با تزئینات مجلل از بخش مسکونی کاخ آپاداناست که توسط داربوش اول در شوش ساخته شده بود. هرودوت تاریخ‌نگار یونانی این سپاه بر گزیده را جاویدان می‌دانست. این کتیبه در موزه لوور در فرانسه نگهداری می‌شود.

روز اختلال در اراضی اشغالی

روزنامه صبح‌نو در یادداشت دیروز خود با اشاره به شرایط شکننده داخلی در سرزمین‌های اشغالی نوشت: برخلاف آنچه نتانیاهو و اعضای

تندرو کابینه‌اش بیان می‌کنند، شرایط برای آنها هم آسان نیست و افزایش فشارها، اخیراً نخست‌وزیر در مانده تل‌آویو را به بیمارستان نتانیاهو سخت‌تر از ابتهاست و برای کنترل ضربان قلب او، از دستگاه استفاده شده‌است. در شرایطی که نتانیاهو و نزدیکانش، با تمام امکانات، ظرفیت‌ها و به کمک رسانه‌های صهیونیستی تلاش داشتند بحران جسمی او را کم‌اهمیت جلوه دهند، خیابان‌های تل‌آویو و دیگر شهرک‌های صهیونیستی دوشنبه پذیرای جمعیت بی‌سابقه‌ای از معترضان بودند. از سوی دیگر و با وجود وخامت حال نتانیاهو، شبه‌شب شهرک‌نشینان صهیونیست برای بیست‌وهشتمین هفته متوالی علیه طرح تغییرات قضایی به خیابان آمدند. پایگاه خبری واللا در این باره گزارش داد که حدود ۱۹۰ هزار تظاهرکننده در خیابان کاپلان تل‌آویو ۲۰۰هزار نفر در شهرک‌های اشغالی دیگر در تظاهرات علیه طرح کابینه نتانیاهو شرکت کردند. تبعات تشدید بیماری نتانیاهو به همین جا ختم نمی‌شود و ضربهای هم به ساختار دولتی رژیم شالگر خواهد زد چراکه کابینه تل‌آویو، نه معاون نخست‌وزیر دارد و نه سرپرست. راهی شدن نتانیاهو به بیمارستان، احتمالاً اولین شوکی بود که او از جانب معارضان و مخالفان دریافت کرد. هفته سخت نتانیاهو که از دوشنبه هفته قبل با تمرد خلبانان و نیروهای ذخیره از خدمت در ارتش رژیم شالگر آغاز شده‌است، هنوز شگفتی‌های دیگری برای او دارد. مشکلات هفته‌ای که قرار است در آن طرح تغییرات قضایی به تصویب برسد، تازه دیروز برای او آغاز شد.

معارضه با حجاب و عفاف از کدام ستاد فرماندهی می‌شود؟

روزنامه کیهان در یادداشتی با مابیت ستاد هجمه به حجاب برده بر داشت و نوشت: دشمن برای

نامن کردن جامعه‌ما از طریق ترویج بی‌اخلاقی و بی‌عفتی، اتاق جنگ دارد. ما هم باید ستاد عملیاتی چابک و هم‌افزا داشته باشیم که به‌منگام رصد کند و به مدیریت دفاع و حمله بریزد. در دسترس قرار دادن انواع مواد مخدرها، روانگردان‌ها و مشروبات الکلی با کمترین هزینه، ترویج و توزیع لباس‌های قبیح بانازل‌ترین قیمت،استخدام رانل برای مناظر خیابانی و بازی‌نمایی بی‌عفتی به مثابه امر خودجوش(۱) به بازی گرفتن برخی چهره‌های حمایت‌بخش از متخلفان،ذی‌نفع کردن گروه‌های سیاسی روشکسته در ایجاد دولتی فرهنگی و اقلیت‌نمایی اکثریت قاطع مردم دیندار و اکثریت‌نمایی اقلیت‌هنجارشکن جاجوی رسانه‌از جمله برنامه‌های اجرایی نانو فرهنگی -اطلاعاتی است. نه باید با این تهاجم تر کبیبی چند لایه که نگاهی هم به جزئیات اقتصادی دارد،بر خود فریب‌داری داشته و به پنهان‌فنی بر خود حمله جزیرهای و بخشی، دست‌ور دست گذاشت. دستگاه‌های مسئول، حتی نذرند مقبله فرودتاری با تهاجم دشمن را- به هر وجهی که باشد- به تأخیر بینانند. شناسایی دقیق صف‌آرا دشمن، زدن مغفalus و نقاط پویند پیاده و سواران آن، در کنار گزارش مستمر به مردم و تبلیغ هوشمندانه، مجموعه اقداماتی است که می‌تواند آخرین جنگ تحمیلی دشمن را مانند جنگ‌های تحمیلی قبلی مغلوبه کند و از تهدید موجود، فرصت ارتقای بیشن و بصیرت و پیشرفت بسازد. میان تردید و انفعال با واکنش هجرتان‌پد و مقطعی، حد اعتدالی وجود دارد و آن تیزبینی و تدبیر و تکاپوی مجاهدانه‌است. ملت ما، نه فقط گروهک‌های غفلق و صدام و داعش، بلکه امریکا،انگلیس و اسرائیل،ایر به‌برکت موقعیت‌شناسی مدافعان خودمش به زانو در آورد و این بار هم به شرط تشخیص و اقدام بهنگام، می‌تواند در «مصاف تمدنی سرنوش‌ساز» پیروز شود.

بازی برد-بر در در قاره سیاه

روزنامه جام‌جم یادداشت خود را به سفر رئیس به آفریقا اختصاص داد و نوشت: از جنبهٔ گفتمانی و فرهنگ انقلاب اسلامی، ارتباط با کشورهای آفریقایی بهترین بستر برای انتقال مواضع فکری و سیاسی ایران به مردم مظلوم قاره آفریقااست. سندن این مدعا را که مردم مظلوم آفریقا به نشینند و دنبال کردن گفتمان ناپ انقلاب اسلامی نیاز دارند می‌توان در تعداد پیروان و هم‌روان مسلمان در نجره به جست که با پیروی از شیخ زکرتاکی در این کشور وارد شدند،به گونه‌ای که امروز نجره به میلیون‌ها شیعه دارد. اگر از این بستر به خوبی استفاده کنیم، در مؤلفه‌های مختلف مانند موضوعات ژئوپلیتیکی و سایر سیاست‌ها برای پیشبرد اهداف فکری می‌توان از اتحاد ایران و آفریقا بهره‌مند شد. آفریقا ظرفیت اقتصادی و ثروت عظیمی دارد که امریکا و اروپا به ویژه دو کشور استعمارگر فرانسه و انگلیس همچنان به دنبال جنگ انداختن و تقسیم آفریقا میان خود هستند. جمهوری اسلامی ایران در موضوعات مختلف آفریقا باید به خوبی نقش ایفا کند و به دنبال تحکیم روابط باشد، زیرا از آخرین سفر رئیس جمهور کشورمان به آفریقا بیش از ۱۰ سال می‌گذرد و تاکنون سفری در رده مقام‌های بلندپایه نداشته‌ایم. موضوعی که آن را می‌توان به خطاهای عمدهٔ دولت گذشته نسبت داد. دولت گذشته به‌دولت‌نمایی به‌توسعهٔ ارتباطات با امریکای لاتین و آفریقا نداشتند. در حالی که ایران در این حوزه کلیدی می‌توانست برای حفظ منافع خود و منافع مردم امریکا به خوبی ایفای نقش کند. مردم آفریقا می‌توانند از ظرفیت نخبگانی ایران برای حل موضوعات و چالش‌های خود بهره‌مند شوند، بنابراین به‌نیازهای ایران از آفریقا قابل تأمین است تا بخشی از فشارهای مرتبط با تحریم‌ها کاسته شود.

آدرس‌های غلط ناتو

روزنامه رسالت در یادداشتی نشست اخیر سران ناتو در لیتوانی را مورد تحلیل قرار داد و با اشاره به اینکه به‌رینانه نشست نه تنها به نماد اتحاد و همبستگی اعضای پیمان آتلانتیک‌شمالی در قبال تحولات جاری در حوزه روابط بین‌الملل تبدیل نشد، بلکه ضعف تحلیلی و تصویری آنها در قبال واقعیات و بدیهیات جاری در جهان امروز را به تصویر کشید، نوشت: اختلاف اعضای ناتو بر سر جوگتی مواجهه با پرونده «عضویت اوکراین در پیمان آتلانتیک شمالی» و «گفتی‌های سیاسی مرتب‌تر بر شرایط میدانی جنگ اوکراین» در این نشست محرز بود. اما مانند همیشه سران ناتو تلاش کردند ضمن لاپوشانی این اختلافات عمده، آدرس‌های نادرستی را با هدف تمرکززدایی از افکار عمومی دنیاستب به اختلافات داخلی خود مخیره کنند. در بیانیه پایانی نشست ناتو، اتهامات بی‌اساسی از سوی سران پیمان آتلانتیک شمالی متوجه جمهوری اسلامی ایران شد. در بیانیه ناتو ادعاهای بی‌اساس دربارهٔ کمک نظامی ایران به روسیه در جنگ اوکراین مطرح شده‌است. در بیانیه ۳۱ عضو ناتو آمده است: «ما از ایران می‌خواهیم حمایت نظامی خود را از روسیه، به‌ویژه با انتقال پهپاد متوقف کند.» نویسنده در پایان یادداشت خود تصریح کرده است: استراتژی‌های خطوط فرمز و ثوابت حوزه امنیت و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با تصور چنین بی‌بینه‌هایی تغییر نخواهد یافت.بهرت‌است در چنین شرایطی ۳۰ عضو پیمان آتلانتیک‌شمالی به جای فرافکنی نسبت به واقعیات تلخی که در نظام بین‌الملل خلق کرده‌اند، با ساختگوی غلط مستمر و مضاعف خود علیه ملت ایران باشنند! ایرانیان نقش کشورهای عضو ناتو در اعمال استراتژی فشار حداکتری علیه کشورمان را از یاد نبرده و البته این اقدامات را نیز بی‌ساخت نخواهد گذاشت.

جوان

روزنامه جوان | شماره ۶۸۰۶ |

شماره ۶۸۰۶ |

چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۲ |

اول محرم ۱۴۴۴ |

سرویس سیاسی، ۹۸۴۴۳

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

روزنامه جوان | شماره ۶۸۰۶ |

شماره ۶۸۰۶ |

چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۲ |

اول محرم ۱۴۴۴ |

سرویس سیاسی، ۹۸۴۴۳

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

روزنامه جوان | شماره ۶۸۰۶ |

شماره ۶۸۰۶ |

چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۲ |

اول محرم ۱۴۴۴ |

سرویس سیاسی، ۹۸۴۴۳

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

گفت‌وگو

خاطراتی از روزهای پس از پایان جنگ و اولین تبادل پیکر شهدا در گفت‌وگوی «جوان» با یک رزمنده دفاع مقدس

۱۰ شهیدی که از میدان مین به سوی ما بال گشودند

بعد از پذیرش قطعه‌نامه چه حال و هوایی در جبهه‌ها حکمفرما بود و رزمنده‌ها چه شرایطی داشتند؟

بعد از پذیرش قطعه‌نامه توسط کشورمان، چند روز آرامش نسبی در جبهه‌ها حاکم بود. منظورم از این چندروز، حد فاصل ۲۷ تیرماه تا ۳۱ همین ماه سال ۶۷ است. در واقع شوکی به جبهه وارد شده بود و هنوز مشخص نبود چه وقایعی را در پیش داریم. سپس از صبح روز ۳۱ تیرماه عراق مجدداً به مرزها حمله کرد و درگیری‌ها دوباره اوج گرفت و با احتساب عملیات مرصاد در غرب چند روزی ادامه داشت. اما در آن چند روز قبل از ۳۱ تیرماه، حال و هوای عجیبی بین جبهه‌ها وجود داشت. شنیدن خبر پذیرش قطعه‌نامه برای رزمنده‌هایی که عادت به آرامش جبهه‌ها نداشتند، عجیب به نظر می‌رسید. کسی باور نمی‌کرد جنگ اینطور تمام شود. آن روزها یاد شهدا در میان رزمنده‌ها موج می‌زد و همگی خاطراتی را که از جبهه‌های جنگ و دوستان شهیدمان داشتیم مرور می‌کردیم.

البته در این دوره فقط سه روز آرامش نسبی در جبهه حاکم بود و سپس عراق دوباره به ما حمله کرد.

بله همین طور است. از صبح ۳۱ تیر ۱۳۶۷، نیروهای دشمن حملات سنگینی را به خطوط مرزی استان خوزستان انجام دادند. آنها می‌خواستند شهرهای مهمی چون خرمشهر را بگیرند و تا آنجا که می‌توانند غنایم بیشتری نصیب خودشان کنند. چون هر آن احتمال داشت آتش بس و شرایط نه جنگ و نه صلح حاکم شود و صدام که فکر می‌کرد ما قطعه‌نامه را از روی ضعف قبول کرده‌ایم، به طمع افتاده بود تا می‌تواند مناطق حساس در جبهه استراتژیک جنوب را تصرف کند و در میز مذاکره دستش پر باشد، اما بچه‌های رزمنده مقابل آنها ایستادگی کردند و در یک نبرد جانانه، دشمن دوباره تا مرز عقب‌نشینی کرد. بعد هم که نیروهای زیادی به جبهه‌ها آمدند و صدام قهیمد که نمی‌تواند از شرایط پیش آمده به نفع خودش استفاده کند، به عنوان آخرین تیر تکش، منافقین را از جبهه غرب به داخل ایران فرستاد و همان‌طور که می‌دانیم، آنها هم در تنگه چهارزب (مرصاد) زمین گیر شدند و بسیاری از نیروهای نفاق کشته و اسیر شدند و تعدادی هم فرار کردند.

بعد از برقراری آتش بس، لشکر ۱۴ کجا خط داشت؟ نیروهای سازمان ملل چه زمانی به خطوط مرزی آمدند؟

بعد از برقراری آتش بس، لشکر مقدس امام حسین(ع) در خط پدافندی پل نوبه‌قلعه شیخ غزل و در امتداد جاده شلمچه مستقر بود. گردان‌های لشکر به نوبت به خط پدافندی می‌آمدند. در همان روزها طبق توافقی که صورت گرفته بود، نیروهای وابسته به سازمان ملل به منطقه حائل بین دو طرف آمدند. آن روزها می‌دیدیم که مرتب نیروهای UN با ماشین‌های شاسی بلند تویوتا که رنگ سفیدی داشتند، با پرچم‌های آبی رنگ به خطوط مقدم سر می‌زدند و بر کنترل آتش بس نظارت می‌کردند. این شرایط هیچ‌گونه شلیک سلاحی بین ما و نیروهای عراقی وجود نداشت. خط مقدمی که تا چندماه پیش آماج گلوله‌های خمپاره، کالیبرها و تیربارهای دشمن بود، الان در کمال سکوت محض به سر می‌برد. بچه‌های گردان به رگم هوشیاری و آمادگی لازم در شرایط «نه جنگ و نه صلح» خاطرات گذشته و دوستان

عبدالرضا محمدی

بعد از پذیرش قطعه‌نامه ۵۹۸ و سپس مسائلی که در پی عهدشکنی بعضی‌ها پیش آمد، چند روزی در مناطق عملیاتی دفاع مقدس درگیری‌هایی وجود داشت و سپس نیروهای یونیفل به خط حائل مرزی آمدند تا برقراری عملی آتش بس را تضمین کنند. حضور نیروهای یونیفل در مرزهای ایران و عراق و آرامشی که آن روزها مناطق عملیاتی را در بر گرفته بود، موضوعی است که در تاریخ جنگ تحمیلی کمتر به آن پرداخته شده است. سیدمرتضی موسوی از رزمندگان لشکر ۱۴ امام حسین(ع) است که در روزهای پایانی جنگ و سپس ماه‌های پس از آن، همراه گردان موسی بن جعفر(ع) در امتداد جاده شلمچه خط داشتند. مقدر می‌شود که نیروهای این گردان، اولین تبادل پیکر شهدا با اجساد نیروهای عراقی را انجام دهند. گفت‌وگوی ما با این رزمنده دفاع مقدس را پیش‌رو دارید.

شهادت را مرتب مرور می‌کردند.

چطور قرار بر تبادل پیکر شهدا گذاشته شد؟

ظواهر گزارش‌هایی از طرف نیروهای عراقی به نیروهای UN مبنی بر وجود پیکر پاک چندین شهید در منطقه شلمچه اعلام شده بود. همین گزارش‌ها باعث شد تا مرمزه تبادل پیکرهای شهدا با اجساد نیروهای عراقی مطرح شود. با شنیدن این خبر بچه‌ها خیلی خوشحال شدند و همگی به جنب و جوش پرداختند. ما می‌خواستیم اجساد نیروهای عراقی را پیدا کنیم که قبلاً از سوی بچه‌ها در محدوده خودمان به خاک سپرده شده بودند. همه بچه‌ها منتق القول بودند که باید تا می‌توانیم اجساد بیشتری از سربازان عراقی پیدا کنیم تا

در تبادلی که به زودی صورت می‌گیرد، دست ما هم پر باشد و بتوانیم پیکر پاک شهدای مان را پس بگیریم.

در اوزال چند پیکر شهید تبادل شد؟
در این مرحله که در حقیقت شروع عملیات تبادل پیکر شهدا با اجساد نیروهای عراقی بود، باید پیکر پاک ۱۰ شهید با جنازه حداقل ۱۰ جسد عراقی مبادله می‌شد. این عملیات تبادل اولین باری بود که در جبهه جنوب و خوزستان صورت می‌گرفت و این توفیق نصب و قسمت بچه‌های لشکر مقدس امام حسین(ع) و گردان موسی بن جعفر(ع) شده بود. قرار شد تبادل شهدا از محدوده پل نو به قلعه شیخ غزل صورت پذیرد. نیروهای عراقی مقابل ما در شهرک ولی عصر (عج) تا نهر خین خط

پدافندی داشتند. بین ما و نیروهای دشمن میدان مین وسیعی وجود داشت که از سیم خاردارهای حلقوی پوشیده شده بود. مهندسی عراقی قرار بود معبری را برای تبادل شهدا با اجساد خودشان باز کند. چون این میدان مین توسط خود عراقی‌ها ایجاد شده بود و خودشان بهتر از هر شخص دیگری می‌دانستند که چطور باید معبری را بین این میدان مین وسیع ایجاد کنند.

ایرانی با اجساد نیروهای دشمن بودید؟
بله، خوب یادم است روز تبادل ساعت حدود ۱۰ صبح بود که بچه‌های ما با کمک نیروهای قرارگاه جسد حدود ۱۰ عراقی را در تابوت گذاشتند و به جلو و محل تبادل انتقال دادند. بعد چند نفر

نیروهای یونیفل پس از برقراری آتش بس در مرز ایران و عراق مستقر شدند

بچه‌ها مراسم دعا و سینه‌زنی را کنار تابوت دوستان شهیدشان آغاز کردند. واقعا لحظات خاصی بود. خیلی از ما به طلب شهادت سال‌ها در جبهه‌های دفاع مقدس حضور داشتیم و حالا که جنگ به اتمام رسیده و به اصطلاح در باغ شهادت تنگ و تنگ تر شده بود، در کنار پیکر پاک هم‌زمان شهیدمان دلنگی می‌کردیم

از افسران یعنی همراه نیروهای مهندسی وارد میدان مین شده و کم‌کم معبری را باز کردند و سیم خاردارها را کنار زدند. لحظه عجیبی بود. چشمان بچه‌های ما به معبری دوخته شده بود. که تا دقایقی دیگر مزین به حضور دوستان شهیدمان می‌شد. گویی این ۱۰ شهید از میان میدان مین به سوی ما بر می‌گشودند. همه برای ورود پیکرها لحظه شماری می‌کردند و چند نفر علامت کربلا حضرت ابوالفضل العباس(ع) لقب می‌دادیم که در حال ورود به مین اسلامی ایران بودند. بچه‌ها، تابوت‌های عراقی را به نزدیک‌ترین محل تبادل انتقال دادند. در ساعت مقرر، یک افسر ارد عراقی همراه چندین افسر و درجه‌دار دیگر که او را همراهی می‌کردند، جلو آمدند و کار تبادل پیکر پاک شهدا با تحویل اجساد عراقی‌ها آغاز شد. بوی عطر حضور شهدا همه جا را فرا گرفته بود. بچه‌ها با خواندن قرآن، دعا و فرستادن صلوات با شور بسیار خاصی به استقبال دوستان شهیدشان می‌رفتند، در حالی که اشک از چشمان ما و گونه‌های بچه‌های گردان موسی بن جعفر(ع) سرازیر شده بود.

شما و هم‌زمان تان ماه‌ها در مناطق عملیاتی دفاع مقدس حضور داشتید، حالا که جنگ تمام شده بود و پیکر هم‌زمان شهیدتان را می‌دیدید، چه حس و حالی داشتید؟
وقتی عملیات تبادل و به نوعی مراسم تبادل تمام شد، پیکر پاک شهدا را به پشت خاکریز خط مقدم انتقال دادیم. حالا که پیکر شهدا، دست خودمان بودند، می‌توانستیم همان طور که می‌خواهیم و طبق رسوم مان از آنها میزبانی کنیم. بنابراین بچه‌ها مراسم دعا و سینه زنی را کنار تابوت دوستان شهیدشان آغاز کردند. واقعا لحظات خاصی بود. خیلی از ما به طلب شهادت سال‌ها در جبهه‌های دفاع مقدس حضور داشتیم و حالا که جنگ به اتمام رسیده و به اصطلاح در باغ شهادت تنگ و تنگ‌تر شده بود، کنار پیکر پاک هم‌زمان شهیدمان دلنگی می‌کردیم و هر کس آن طور که می‌دانست با این شهدا راز و نیاز می‌کرد. بچه‌ها جنازه شهدا را در آغوش خود گرفته و با آنها در دل می‌کردند. خوشا آنکه که پا در وادی حق نهند و تلفز بیدند و رفتند. خوش به حال شهدا. خوش به حال آنان که در معامله با خدا موفق عمل کردند و برای همیشه به جمع باران سالار شهیدان حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) پیوستند و بدا به حال مسا که از قافله دوستان شهیدمان جامدیم...

بچه‌ها مراسم دعا و سینه‌زنی را کنار تابوت دوستان شهیدشان آغاز کردند. واقعا لحظات خاصی بود. خیلی از ما به طلب شهادت سال‌ها در جبهه‌های دفاع مقدس حضور داشتیم و حالا که جنگ به اتمام رسیده و به اصطلاح در باغ شهادت تنگ و تنگ‌تر شده بود، کنار پیکر پاک هم‌زمان شهیدمان دلنگی می‌کردیم و هر کس آن طور که می‌دانست با این شهدا راز و نیاز می‌کرد. بچه‌ها جنازه شهدا را در آغوش خود گرفته و با آنها در دل می‌کردند. خوشا آنکه که پا در وادی حق نهند و تلفز بیدند و رفتند. خوش به حال شهدا. خوش به حال آنان که در معامله با خدا موفق عمل کردند و برای همیشه به جمع باران سالار شهیدان حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) پیوستند و بدا به حال مسا که از قافله دوستان شهیدمان جامدیم...

نگاه

پیرامون قطعه‌نامه ۵۹۸ و چندو چون آن

غلامحسین بهبودی

قطعه‌نامه ۵۹۸ که در ۲۷ تیر ۱۳۶۷ پذیرش رسمی آن از سوی ایران اعلام شد، جامع‌ترین قطعه‌نامه شورای امنیت در خصوص این جنگ طولانی مدت بود که توانست سنگ بنای آتش بس بین دو طرف را نیز بگذارد. در کل شورای امنیت ۱۲ قطعه‌نامه را در حد فاصل پنجم مهر ۱۳۵۹ الی مرداد سال ۶۷ در خصوص جنگ تصویب کرد. یعنی در این هشت سال، آنها ۱۲ قطعه‌نامه را صادر کردند و باقی قطعه‌نامه‌ها در این خصوص، پس از پایان جنگ و برقراری آتش بس صادر شده بودند. در اینجا نگاهی به مفاد قطعه‌نامه ۵۹۸ می‌اندازیم.

ضرورت اتمام جنگ

قطعه‌نامه ۵۹۸ در تیر ۱۳۶۶ و در پی شکست عراق در کربلای ۵ صادر شد. این قطعه‌نامه جدیت ابرقدرت‌ها برای اتمام جنگ را نشان می‌داد، چرا که قطعه‌نامه‌های پیش از آن به این جامعیت نبودند و غالباً خواسته‌های به حق ایران را در نظر نداشتند. به عنوان نمونه در اولین قطعه‌نامه‌ای که شورای امنیت شش روز پس از شروع جنگ تصویب کرد (قطعه‌نامه ۴۷۹) صرفاً به پرهیز از خشونت اشاره شده بود، بدون آنکه اعلام شود عراق در زمان تصویب این قطعه‌نامه، هزاران کیلومتر از خاک ایران را در تصرف دارد.

آتش بس فوری

به هر روی در قطعه‌نامه ۵۹۸ به مورد اشاره شده بود که شورای امنیت دو طرف را ملزم به پذیرش آن می‌کرد. مورد اول برقراری آتش بس فوری چه در زمین، چه در هوا و چه در دریا بود. ضمن اینکه از دو طرف خواسته شده بود نیروهای خود را به مرزهای بین‌المللی برگردانند. در توضیح باید گفت در زمان تصویب این قطعه‌نامه، یعنی در تیر ۱۳۶۶، ایران در میدان نبرد دست برتر را داشت و حدود صدها کیلومتر از خاک دشمن را در تصرف داشت. بنابراین برگشت به مرزهای بین‌المللی می‌توانست به نفع عراق باشد.

تبادل اسرا

موارد حائز اهمیت در بندهای دیگر این قطعه‌نامه مسئله تبادل اسرا تعیین متجاوز (مسئول شروع جنگ) و نهایتاً تعیین خسارت‌های وارده در این جنگ هشت ساله بود. جالب است که در هیچ کدام از قطعه‌نامه‌های دیگر، این تعداد از خواسته‌های به حق و طبیعی ایران که مورد هجوم یک کشور دیگر قرار گرفته بود، گنجانده نشده بود. بالطبع ایران خواستار آن بود که متجاوز رسماً از سوی مراجع بین‌المللی مشخص شده و تنبیه شود. اما چون ابرقدرت‌ها به خوبی می‌دانستند که متجاوز صدام است، برای اینکه اعلام آن عملی برای پیروزی ایران تلقی نشده، از پذیرش این واقعیت سر باز می‌زدند.

نه رد و نه پذیرش

وقتی قطعه‌نامه ۵۹۸ تصویب شد، ایران برای اولین بار در طول تاریخ جنگ، آن را صراحتاً رد نکرد. در مورد دیگر قطعه‌نامه‌ها چون شرایط به حق ایران در آنها گنجانده نمی‌شد، مسئولان آنها امر را قاطعانه رد می‌کردند. اما در خصوص قطعه‌نامه ۵۹۸ اینچنین نشد. هر چند ایران آن را نپذیرفت، اما رد هم نکرد و بحث روی بندهای پذیرش آتش بس و سپس تعیین متجاوز آغاز شد.

در توضیح باید گفت که ایران اعتقاد داشت ابتدا باید متجاوز تعیین و سپس آتش بس در مرزها برقرار شود، چرا که امکان داشت بعد از برقراری آتش بس و برگشت به مرزهای بین‌المللی، شورای امنیت و همین‌طور سازمان ملل که بیشتر جانبداری خود از عراق را نشان داده بودند، در خصوص تعیین متجاوز جانب عدالت را رعایت نکنند.

در یک نگاه کلی قطعه‌نامه ۵۹۸ یک قطعه‌نامه فرایم و جامع‌تر از سایر قطعه‌نامه‌های شورای امنیت بود که نشان داد اگر ابرقدرت‌ها در خصوص جنگ صداقت داشتند، سال‌ها قبل هم می‌توانستند با تصویب چنین قطعه‌نامه‌ای زمینه اتمام هر چه سریع‌تر جنگ را فراهم کنند. اما شورای امنیت تنها زمانی به خود آمد که رزمندگان قدرت خود را در جبهه‌ها به رخ دشمن کشاندند و طی عملیات کربلای ۵ دژ شلمچه را شکستند. اگر روی زمین ما نمی‌توانستیم پیروزی خلق کنیم، به یقین باید گفت که قطعه‌نامه ۵۹۸ نیز وجود خارجی پیدا نمی‌کرد.

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر | شماره ۶۸۰۶

			۱		۳
۹	۷	۵		۱	
			۷	۲	
۱	۵			۳	۴
			۶	۵	
		۲		۳	۷
	۶	۷			۸
			۸	۵	

جدول سودوکو

از قام‌آتا ۹ تاپوری قرار دهید که

در هر ردیف، ستون و مربع‌های

کوچک سه‌در سه فقط یک‌بار

به کار روند.

جدول کلمات متقاطع

پاسخ جدول شماره ۶۸۰۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳
۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴
۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵
۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶	۶
۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷
۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸	۸
۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹	۹
۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰
۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱	۱۱
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳
۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴
۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵	۱۵

از راست به چپ

۱- راز فاش شده- رازله‌سنج- ۲- امضا- از جانورانی که نسلشان منقرض شده است- ۳- چهره- متاع- پارچه روبالشی- سرما- ۴- کوه سپهرج- موشواره رایانه- درخت انگور- ۵- پرنده شکاری کوچک‌تر از باز- صمغ درخت گون- بین سر و تنه- ۶- اولین شهید اسلام- فدراسیون بین‌المللی دو و میدانی- وسط تابستان- ۷- تشویش واضطراب- میوه پرخاصیت- بوی رطوبت- ۸- زیرپا مانده- پوست دباغی‌شده- پشتیبان- بدی- ۹- دریا- از بت‌ها- درختی با شکوفه‌های معطر- ۱۰- چراغ خوراکی بزی نفتی- بهشت شاد- اتحادیه فوتبال اروپا- ۱۱- خیر- همدانستان- خدای هندوها- ۱۲- اجاق گاز- روشن- سدی در تهران- ۱۳- زمین‌شوی- قلیه پوتی- اسمی دخترانه، در زبان عبری به معنی خورشید است- علامت مفعول- ۱۴- گناهی نابخشودنی که متأسفانه قبح آن در جامعه شکسته شده است- کینه‌توزی- ۱۵- زمان سامرست موام، نویسنده بنام انگلیسی- افتتاح

از بالا به پایین

۱- مشایعت- ملکه مصر- ۲- از ساخته‌های دهنمکی- یار همایون- خشک‌مزاج- ۳- شیره انگور- بیابان- گودال- یک بر روی یک- ۴- اما- اسکمی ماریپج- آنها- ۵- نام قدیم ویتنام- بی‌حیا و بی‌شرم- نی‌لیک- ۶- مجاز به معنی بسیار مشتاق و آرزومند است- نشانه- سرور رعیت- ۷- بیماری در خود ماندگی- نوشیدنی حیات‌بخش- کمانگیر معروف- ۸- عنصر شیمیایی- بالاترین رنگ- درخت زرتشتیان- مسالوی- ۹- از فرزندان نوح- تاقچه‌ای در دیوار- ساغر؛ پیاله- ۱۰- فرشته موکل بر مهر و محبت- مدرک- زانوی در- ۱۱- شهر روی آب ایتالیا- از شهرهای استان سمنان- زمین ورزش بوکس- ۱۲- از امراض جلدی- شست‌وشوی با جگله و سوسری- از عناصر اربعه- ۱۳- خاک کوزه‌گری- از طوایف ساکن در غرب کشور- نوعی ماهی خزری- قاچ‌نشده- ۱۴- از شهرهای استان فارس- برناگر دل‌پیر- نوعی تصویربرداری پزشکی- ۱۵- نوع حکومت کشور استرالیا- آسایش و آسودگی

آبرسانی‌ها، امید به کار و شکوفایی را به روستاها بازگرداند

امروزه روستاها درگیر مشکلات و معضلاتی هستند که باعث شده به اندازه محرومیتی که دارند در جهندی شوند. اگر از کمبود امکانات و تأمین نشدن نیازهای دیگر مثل راه، فاکتور بگیریم، کاهش منابع آبی و خشکسالی‌هایی که چند سالی است سبب سنگین خود را بر سر همه استان‌ها پهن کرده، باعث شده است گروهی از روستائین به خاطر از دست دادن مشاغل شان به فکر حرکت به سمت شهرها باشند، اما در این میان و با ورود بسیج سازندگی به میدان و برنامه‌ریزی و طراحی پروژه‌هایی جهت رساندن آب به روستاها و زمین‌های زراعی، نور امید در دل بسیاری از مناطق روشن شده است. حالا با آبرسانی به روستاها نه تنها کسی به فکر حرکت به سمت شهرها نیست بلکه در برخی نقاط مهاجرت معکوس هم صورت گرفته است و آنها که خانه و کاشانه و زمین‌های خود را رها کرده بودند برای زندگی دوباره به آب و خاک پدري بازگشته‌اند.

د

یک افتتاح و هزار کار مهدی غلامی، مدیر سابق فنی محرومیت‌زدایی بسیج سازندگی استان تهران می‌گوید: «چند سال قبل برای مراسم افتتاح مسجدی که بسیج سازندگی استان تهران در اختیار ساخته بود، به این منطقه رفتم. مدرسه روستا را تعطیل کرده بودند تا بچه‌ها هم در مراسم افتتاحیه مسجد شرکت کنند. وقتی دقت کردم، دیدم بچه‌ها کلاً بیماری پوستی دارند. پرس‌وجو کردم فهمیدم آب بهداشتی ندارند، از همان جا بود که مصمم شدم آب شرب را به روستا ببریم و جمعی از هموطنان را به مشکلات عدیده رها کنیم.»

این مسئول ادامه می‌دهد: «در بررسی‌های اولیه فهمیدیم روستاها از جاده اصلی ورودی اختلاف ارتفاع دارد و شش کیلومتر از مخزن روستا تا لوله اصلی فاصله بود. اگر می‌خواستیم ایستگاه پمپاژ ایجاد کنیم، هزینه برق آن بسیار زیاد می‌شد. در نتیجه دنبال طرحی رفتم تا بتوانیم بدون نیاز به ایستگاه پمپاژ در میانه مسیر، آبرسانی را به راحتی انجام دهیم که به برق احتیاج نشود. در نهایت بعد از بررسی‌های به عمل آمده از بسیج سازندگی استان تهران طرحی گرفتیم که بتوانیم بدون نیاز به ایستگاه پمپاژ، آب را به مخزن برسانیم.»

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

د

جغفر فلاح‌نژاد فرمانده ناحیه بسیج دانشجویی استان البرز

برگزاری اردوی عهد خدمت در رزن

جهادگران دانشجویی البرز از هشتم تا ۱۸ مرداد ماه در عرصه‌های متنوع و قالب پوشش عهد خدمت در استان همدان خدمت‌رسانی خواهند کرد. در ناحیه بسیج دانشجویی، بسیج سازندگی با عنوان عملیات جهادی در نقش آفرینی به مردم کم‌برخوردار حضور دارد. عملیات جهادی دانشجویی نه تنها در داخل استان بلکه در خارج استان نیز فعال است و تاکنون دو دوره از اردوی عهد خدمت در مناطق کم‌برخوردار کشور برگزار شده است. اولین دوره این اردوها در عید ۱۴۰۲ و در استان خوزستان برگزار شده است. اردوهای جهادی

سرهنگ خلیل رفعتی

مسئول سازمان بسیج سازندگی بوشهر

آغاز احیای زمین‌های زراعی

طرح لایروبی رودخانه حله شمالی به طول ۶۵ کیلومتر انجام می‌شود که تأثیر بسزایی در تأمین آب مورد نیاز کشاورزان خواهد داشت. رودخانه حله سبب عمده‌ای در اشتغال دارد و با طول ۶۵ کیلومتر بیش از ۲۰ هزار هکتار از زمین‌های زراعی و باغی سه شهرستان دشتستان، گناوه و بوشهر را زیر کشت برده است و سهم عمده‌ای در امر معاش ساکنان و تولید محصولات مورد نیاز استان‌های دیگر دارد. این رود برای اولین بار لایروبی می‌شود. رودخانه حله برای اولین بار در راستای روان شدن آب کشاورزان از آب رودخانه با اجرای طرح لایروبی انجام می‌دهد و انتظار می‌رود در ماه‌های آینده نیز کشاورزان با جاری شدن آب خدادادی با استفاده از ۱۰ دستگاه بیل مکانیکی

علی حیرانی

مسئول بسیج سازندگی آذربایجان غربی

توزیع ۲۰ هزار بسته معیشتی بین نیازمندان

با همت گروه‌های جهادی و جهادگران فعال طی هفته‌های اخیر ۲۰ هزار بسته معیشتی در بین نیازمندان استان آذربایجان غربی توزیع شد. همچنین توزیع بیش از ۱۲۰ هزار پرس غذای گرم، برپایی ۱۰۰ ایستگاه صلواتی و پذیرایی با شیرینی و شربت به همت گروه‌های جهادی در قالب رزمایش مواسات ویژه عید سعید غدیر خم در سطح استان آذربایجان غربی بخش دیگری از کارهایی بود که در آخرین مناسبت صورت گرفت. دستگیری از محرومان و تلاش برای زدودن غبار فقر و نداری از زندگی قشر بی‌بضاعت جامعه منش حضرت علی (ع) و سبک زندگی علوی است، پس همه باید در این سمت و سو گام برداریم. بسیج سازندگی می‌تواند در مواقع بروز حوادث غیرمتوقع طبیعی مثل زلزله و سیل در صحنه حاضر شود و در کنار مردم مصیبت‌زده قرار دارد. مشابه این فعالیت‌های جهادی را در زلزله‌های اخیر

جهادگران بسیج سازندگی در مسیر محرومیت‌زدایی و آبادانی روستاها، آبرسانی به ۱۲۱ روستای محروم آذربایجان شرقی را انجام می‌دهند.

پیش‌گزارش

روایت ویلیام سولیوان اوج‌گیری و پیروزی انقلاب اسلامی

شاپور بختیار را یک خیال‌باف دیدم!

■ **محمد رضا کائینی**

اثری که هم ایک در معرفی آن سخن می‌رود، خاطرات ویلیام سولیوان ایالات متحده آمریکا در ایران، در دوره سلطنت پهلوی دوم را در بر دارد. این کتاب

توسط ابراهیم مشفقی‌فر به فارسی برگردانده شده و مرکزاسناد انقلاب اسلامی، به انتشار آن اقدام کرده است. سولیوان در دیباچه این مجموعه، اشارتی به ترتیب بی‌امده دارد: «کتاب حاضر... روایت شخصی من از دوران خدمتم به‌عنوان سفیر ایالات متحده در ایران، از ژوئن ۱۹۷۷ [آخراد ۱۳۵۵ خورشیدی] تا آوریل ۱۹۷۹ [از دیپهشت ۱۳۵۸] را دربرمی‌گیرد، برهه‌ای که انقلاب در جریان بود، سعی شده است وقایع دوران مزبور، با توجه به کارکرد نیروهای سیاسی و اجتماعی مؤثر در ایران حکایت شود و واکنش‌های ایالات متحده در مقابل این نیروها، شرح داده شود. این کتاب خاطره نگاری و یادداشت‌های روزانه دقیقی از وقایع نیست، بلکه شرح رویدادهای است که شخصاً در آنها شرکت داشتم و در مورد برخی جوانب حوادث مربوط به انقلاب، داوری کرده‌ام. در ثبت وقایع به مواردی پرداختام که هنوز در ذهنم زنده و تازه بوده‌اند، زیرا ممکن است به درد کسانی بخورد که حوادث تاریخی را تحلیل می‌کنند...»

سولیوان در بخشی از خاطرات خویش، در باب خیالات متفاوت شاه و هویدا دربارہ چگونگی مهار انقلاب اسلامی، چنین می‌نویسد: «شاه که در مصر بود، محاسباتی داشت و احتمالاً به وسیله از شیر زاهدی، از امکان یک حرکت نظامی برای سرکوبی انقلاب اطلاع یافته بود. او در نظر داشت یک روز در آسوان توقف کند و بعد طبق برنامه قبلی به پالم اسپرینگز در آنتیبرگ آمریکا رفته و

ویلیام سولیوان در گفت‌وگو با هنری کیسینجر

گوشه عزلتی اختیار کند. او برنامه سفرش را لغو کرده و مدت معینی در مصر مانده بود. به گفته شاهدان عینی، دلیل لغو سفر شاه به آمریکا و ادامه توقف او در مصر هم، این نبود که فکر می‌کرد به دنبال یک حرکت نظامی و سرکوبی انقلاب از طرف نیروهای مسلح، داستان ۱۹۵۳ [۱۳۳۲] تکرار خواهد شد و او یک بار دیگر پیروزمانده تکرار خواهد شد. به نظر خود، به ایران بازخواهد گشت... یک روز بعد از استقرار بختیار در مقام نخست‌وزیری، برای اولین بار با او دیدار کردم... با وجود اینکه از گفت‌وگوهای خود با شاه این طور استنتاج کرده بودم که بختیار بیشتر نقش یک محلل را برای خروج قانونی شاه از کشور بازی می‌کند، از مذاکرات خود با بختیار در کمال شفقتی به این نتیجه رسیدم که خود را چیز دیگر می‌داند. او در لحنش پراحتساس، از نقشه‌هایی که برای دولت خود داشت صحبت می‌کرد و از طرح‌های خود برای ربودن انقلاب از دست آیت‌الله خمینی سخن می‌گفت. او تصور می‌کرد که با خروج شاه از ایران، می‌تواند رهبری ملت را از دست آیت‌الله و ملاهای پیرامون او درآورد و به دست خود بگیرد. بختیار نفوذ و قدرت آیت‌الله خمینی را دست‌کم گرفته بود و در یکی از دیدارها به من گفت: در نظر دارم برای ملاقات آیت‌الله به پاریس بروم و به او پیشنهاد کند که به داشتن یک مقام عالی مذهبی در خارج از قلمرو دولت بسنند کند، تا او بتواند امور سیاست حکومت را سرورسامان دهد... من سخنان بختیار را در این باره، با ناباوری گوش کردم و پس از بازگشت به سفارت، گزارش مفصلی درباره گفت‌وگوهای خود با بختیار و عقاید شخصی خود درباره او، به واشینگتن منخباره کردم. در آن گزارش نوشتم که به نظر من، بختیار شخصیتی خیال‌باف است و آنچه می‌گوید قابل تحقق نیست و نمی‌داند که پس از بازگشت آیت‌الله خمینی و پیروانش به ایران، سید، انقلاب او و دولتش را خواهد برد...».

۱۳۰هجدهد ۱۳۰هجد قوام معروف به قوام السلطنه

د

پس از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ و خلع رضاخان از سلطنت، فضای سیاسی کشور پس از یک دوره اختناق ۲۰ساله باز شد. این دوره، سیاست ورزی از جنسی متفاوت را می‌طلبید و چهره‌هایی که بتوانند متناسب با آن، به ایفای نقش بپردازند. احمد قوام با درک این واقعیت، به یارگیری در داخل و خارج پرداخت. عناصری که در بزنگاه‌های مهم تاریخی، به کمک وی می‌آمدند و در زمره تیم او به شمار می‌رفتند

در مختصات سیاست ورزی احمد قوام، از شهریور ۱۳۲۰ تا پایان حیات

وقتی «جناب اشرف»

راهزن یک نهضت پیروز شد!

امریکایی‌ها وصل شدند... شریف‌امامی در دوره‌هایی به صدارت رسید که نقش او هم مورد تمایل انگلیس و هم آمریکا بود و با هر دو سیاست، روابط حسنه داشت...»
■ **استنباده، بی‌برنامگی و دفع‌الوقت، خصال مشترک زمامداران دوره پهلوی دوم**
علاوه بر وابستگی به انگلستان، زمامداران ایرانی در دوره پهلوی دوم و به ویژه پیش از کودتای مرداد ۳۲، در خصلت دیگری نیز اشتراک داشتند که بازخوانی آنها، پیش از پرداختن به کارنامه احمد قوام مفید می‌نماید، چه اینکه نامبرده نیز در این ویژگی‌ها، کم و بیش به دیگر نخست وزیران شباهت می‌برد. ابوالحسن عمیدی توری فعّال و ناظر سیاسی دوره پهلوی‌ها، در این فقره آورده است:

«به‌طور کلی استنباط خودم بر این است که زمامداران کشور ما، اولاً: کمتر اعتقاد به داشتن هدف روشن و مسلک سیاسی در دوره زمامداری داشتند، بلکه مدام خانه‌نشین یا دور از سیاست روز، چنان از اصول و قانون و دموکراسی حرف می‌زدند که روح آدم پرواز می‌نمود و نقشه واقعی و عملی در زمامداری به منظور اصلاحات حقیقی در کشور، روی امکانات روز، روزی کار آمده‌اند و اغلب نیز، بی‌مقدمه و ناکام از کار طرد شدند. آنها اغلب فقط به فکر گذراندن روز بودند، بدون اینکه در مقدرات کشور اثری از خود باقی بگذارند. مهم‌ذا بعضی‌ها از خود اناری باقی گذاشتند، مثل مرحوم قوام که بازی ماهرانه‌ای در روابط ایران و شوروی به نفع ایران نمود که گرچه خود را نزد زمامداران شوروی بدقول و عهدشکن نشان داد، ولی از نظر علاقه به استقلال ایران این فداکاری را نمود، چنان‌که ایران که در لب پرتگاه تجزیه آذربایجان و حتی ایالات شمالی ایران... آدر حال ا رفتن پشت پرده آهنین قرار گرفته بودند،

با استفاده از موقعیت روز و سیاست جهانی، از خطر رها گردید و قوام نیز خانه‌نشین شد یا مرحوم دکتر مصدق که در کار نفت ایران با اینکه نظرش می‌رفت به استخراج و فروش نفت پرداخته‌نشاند و نفت را به جهان صنعتی جریان دهد، با رویه منفی خود امر نفت را در...
■ **اموقعیت اّجمال‌نگذره وضع اقتصادی و اجتماعی را به مرحله‌ای رسانیده بود که خطر کمونیزم ما را تهدید می‌نمود...»**

■ یارگیری‌های سیاسی قوام در داخل و خارج، پس از سقوط رضاخان

پس از اشغال ایران در شهریور ۱۳۲۰ و خلع رضاخان از سلطنت، فضای سیاسی کشور پس از استبدادی ۲۰ساله باز شد. این دوره، سیاست ورزی از جنسی متفاوت را می‌طلبید و چهره‌هایی که بتوانند متناسب با آن، به ایفای نقش بپردازند. احمد قوام با درک این واقعیت، به یارگیری در داخل و خارج پرداخت. عناصری که در بزنگاه‌های مهم تاریخی، به کمک وی آمدند و در عداد تیم وی محسوب می‌شدند، رضا سرحدی پژوهشگر تاریخ معاصر ایران، موضوع را اینگونه تحلیل کرده است:
«احمد قوام، از جمله سیاستمداران بنام دوران معاصر به‌شمار می‌آید. موفقیت قوام در عرصه سیاسی را می‌توان حاصل جمع دو ویژگی وی، یعنی توانایی فردی و حلقه دوستانی دانست که برای خود ایجاد می‌کرد. دوستانی که در اطراف وی گرد آمده بودند، از برادر تا شرفی پهلوی و در خارج نیز برخی از مستشاران و سفرا را شامل می‌شد. قوام همواره تلاش می‌کرد در کنار توانایی‌های فردی، از روابط دوستانه در راستای تحقق بختین به سیاست‌های خود بهره‌برد. او پس از رسیدن به سمت نخست‌وزیری در سال، ۱۳۲۴ با دو بحران اساسی روبه‌رو بود که هر دوی آنها، با سیاست شوروی ارتباط داشت: بحران اول قفسیه خروج منتقدین و تخلیه ایران و دومین مسئله، بحران آذربایجان و فقدان خودمختاری آفرینندگان آن بود. قوام به دلیل انعطاف و تساهلی که در تعامل با گروه‌های تعیین‌کننده

در کشور داشت، از حمایتی تمام برخوردار بود. تمام گروه‌ها و دسته‌های صاحب منافع، حضور قوام را راهی برای رسیدن به خواسته‌هایشان می‌دانستند. قوام مانند نخست‌وزیران پیشین، بر سر مشکل و بحران چوب نمی‌زد که موجب شدت آن شود، بلکه مشکل را با نوازش رام می‌کردا قوام در تعامل با نیروهای خارجی نیز، موفق عمل می‌کرد. وی بی‌آنکه حامیان امریکایی خود را از رده سازد، موفق شده بود تا حسن نظر و پشتیبانی فرآینده شوروی‌ها و حزب توده را جلب کند. از دیگر ویژگی‌های قوام، برقراری موازنه مثبت در سیاست خارجی‌اش بود، اما در این موازنه سعی داشت تا حتی الامکان، نفوذ شوروی و انگلیس را به حداقل برساند و از نیروی سومی بهره بگیرد. از این‌رو در جست‌وجوی قدرت سوم، به تدریج متوجه امریکا شد...»

■ کشتی بان را سیاسی غلط آمد!

احمد قوام پنجمین دوره از صدارت خویش را، با تصوری ناصواب و غیر واقعی آغاز کرد. او گمان می‌برد که مردم ایران، همچنان او را ناجی آذربایجان و درنگاهی کلی تر، حل‌کننده بحران‌ها می‌دانند. «جناب اشرف» پیش‌بینی نمی‌کرد که ملتی به پاخاسته را نمی‌توان با تندخویی و اشلتم بر جای خود نشانند و طومار ملی شدن نفت ایران را در هم پیچید. تهدیدات قوام، به ضد خود تبدیل گشت و نهضتی بزرگ آفرید که به شوقاومنتهی شد. محمدهدی عبدخدایی دبیر کل کنونی فدائیان اسلام، در این باره می‌گوید:

«در به‌وجود آمدن واقعه ۳۰ تیر، جریان‌های مختلفی سهیم هستند، مثل عدم آگهی شاه از قدرت نمی‌دهم ملی و آیت‌الله کاشانی در میان مردم و عدم فهم احمد قوام نسبت به شرایط زمانی. در آن دوران دکتر مصدق چون می‌خواهد دولت را ترمیم کند، پیش محمدرضا پهلوی می‌رود و می‌گوید: من می‌خواهم وزارت دفاع (جنگ) در اختیار خودم باشم، اما شاه در جواب دکتر مصدق می‌گوید: تعیین وزیر دفاع از اختیارات فرمانده کوا، یعنی شاه است. دکتر مصدق هم به محمدرضا پهلوی می‌گوید: در صورتی که من وزیر دفاع نشاسم، از خدمت معذورم... و استعفا می‌دهد. محمدرضا پهلوی هم، فوراً استعفا ی دکتر مصدق را می‌پذیرد و فرمان نخست‌وزیری احمد قوام را صادر می‌کند. قوام هم چون آدم خود خواه و متفرع بود، در همچنان فکر می‌کرد همان فخرمان سال ۱۳۲۶ است که توانسته پیشه‌وری را از ایران بیرون کند! لذا پس از آنکه به نخست‌وزیری می‌رسد، اعلامیه می‌دهد که رضا سجادی گوینده رادیو، آن اعلامیه را با حرارت خاصی می‌خواند، یا این تیر که: کشتی بان را سیاسی دگر آمد!... قوام در آن اعلامیه می‌گوید: (قریب به مضمون) من دادگاه انقلابی تشکیل می‌دهم و اجازه نمی‌دهم روحانیون در سیاست دخالت کنند!... اما آیت‌الله کاشانی وقتی فرمان تعطیلی بازار را می‌دهد، همه تهران و بلکه همه شهرستان‌ها تعطیل می‌شوند! لذا با تعطیلی بازار تهران و اغلب شهرستان‌ها، جریان ۳۰ تیر به وجود می‌آید و شاه چون در آن روزها قدرت تصمیم‌گیری نداشت، ساعت یک بعداز ظهر، قوام السلطنه را می‌خواهد و از او در خرواستی می‌کند که استعفا دهد و فرمان نخست‌وزیری دکتر مصدق را صادر می‌کند! لذا دکتر مصدق – که از نظر سیاسی پیروز شد – وزیر دفاع و دوباره نخست‌وزیر می‌شود...»

■ اعلامیه‌ای که خشم یک ملت را برانگیخت!

اعلامیه ۲۶ تیر ماه ۱۳۲۱ احمد قوام، بر اساس توهم پیش گفته به تگارش در آمد، هر از این‌روی خشم ملت ایران را برانگیخت. آنان بارهبری قاطع زنده یاد آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی، به میدان آمدند و سرانجام در قیام تاریخی ۳۰ تیر ۱۳۲۱، قوام را از مصدر صدارت راندند. ارزیابی مرحوم عبدالعلی ادیب برومند از اعضای سابق جبهه ملی از رفتار قوام، به شرح ذیل است:

«شاه از این استعفا (استعفا ی دکتر مصدق) بدش نیامد. در آن موقع دو نفر کاندید نخست‌وزیری بودند: احمد قوام و سید ضیاءالدین طباطبایی. شاه از مجلس رأی تمایل خواست و در ۴۲ نفر نماینده حاضر در جلسه، ۴۰ فرشان به قوام رأی دادند. شاه هم عنوان جناب اشرف را – که چندی قبل با توهین از قوام گرفته بود – به او پس داد او را مأمور تشکیل کابینه جدید کرد. قوام از همان ابتدا، قدرت طلب و مستکبر بود و خیلی دوست داشت او را به عنوان صدر اعظم بنشاسند. به همین دلیل در ۲۶ تیر، اعلامیه شد بدش‌العلنی را که در عنوان رئیس‌الوزراء قوام السلطنه منتشر کرد که در آن، چنان تهدیدهای نفرت‌انگیز و اخطارهای هشدار دهنده‌ای به مخالفانش مطرح نمود که خشم همگان را برانگیخت. بعد هم دست‌ور داد، این اعلامیه را چندین بار از رادیو بخوانند و در روزنامه‌های مختلف چاپ کنند. نتیجه اینکه آیت‌الله کاشانی وارد میدان شد و خشم ملت را – که به مخالفت با قوام و طرفداری از مصدق سراسر ایران را در بر گرفته بود – مدبریت و به‌سرعت مقدمات سقوط قوام و روی کار آمدن مصدق را فراهم کرد. نمایندگان جبهه ملی و طرفداران آنها در مجلس هم وارد میدان شدند. آیت‌الله کاشانی در اعلامیه‌ای تاریخی قوای نظامی و مردم و اصناف را، به مخالفت با قوام و هواداری از مصدق فراخواند...»

■ آیت‌الله سید ابوالقاسم کاشانی، در

واپسین مواجهه با احمد قوام

بر اساس شواهد تاریخی، آیت‌الله سیدابوالقاسم کاشانی از دیرباز به قوام خوشبین نبود. آنگلو فیل، مستسید و قبیله‌گرا بودن، ویژگی‌هایی بود که آیت‌الله از این رچل سیاسی و در ادوار گوناگون سراغ داشت. هم از این‌روی پس از انتخاب وی

۹ جوان

توسط دربار و مجلس، قاطعانه مخالفت خویش را با وی کلید زد. این مواجهه سرنوشت‌ساز، با فراز و فرودهایی همراه بود که زنده یاد حجت‌الاسلام والمسلمین روح‌الله حسینیان در اثر «بازخوانی نهضت ملی ایران»، بدانها اشارت برده است.

«قوام که بزرگ‌ترین مانع موفقیت خود را آیت‌الله کاشانی می‌دانست، ابتدا از در مسالمت وارد شد. او علی‌امینی را با پیامی نزد آیت‌الله فرستاد و دکتر محمود شروین که در آن جلسه حضور داشته است، این ملاقات را چنین روایت می‌کند: آقای قوام گفتند که چون من نخست‌وزیر خواهم شد، آیت‌الله نظر خود را درباره کابینه‌اش اظهار نمایند. آیت‌الله کاشانی با تبسمی که غالباً در چهره‌اش نمایان بود گفت: بی‌سوادا به قوام بگو تا دکتر مصدق هست، هیچ کس نمی‌تواند نخست‌وزیر شود. هر چه دکتر امینی به اصطلاح چانه زد، به جایی نرسید. دکتر علی‌امینی ما یوسانه و دست خالی بیرون رفت... قوام مجدداً رسنجانی را برای سازش نزد آیت‌الله فرستاد. بنابر نامه‌ای که از آیت‌الله در دست است، به شرط سکوت، قوام انتخابات شش و وزیرش را در اختیار آیت‌الله قرار می‌داد، اما آیت‌الله که مبارزه برای قطع دست انگلستان را بر همه چیز مقدم می‌دانست، جواب دندان‌شکنی به قوام داد. پس از ناامیدی قوام، شاه دست به کار شد و علاء وزیر دربار را، خدمت آیت‌الله فرستاد تا نخست‌وزیری قوام را بپذیرد. آیت‌الله در پاسخ گفت: به عرض اعلیحضرت برسانید اگر در بازگشت دولت دکتر مصدق تافرذا اقدام نفرمایند، دهانه تیز انقلاب را با جلوداری شخص خودم، متوجه دربار خواهم کرد... با ما یوس شدن دربار، قوام و منابع قدرت تصمیم گرفتند تا با جست‌وجوی راهی دیگر، مانع اصلی را از سر راه بردارند. ارسنجانی، مشاور قوام، در خطرات روز بیست‌ونهم تیر ماه خود می‌نویسد که قوام گفت: دستور دادم سیدابوالقاسم کاشانی را به شهربانی، توقیف کند و حتی وقتی دیدم کوبال (رئیس شهربانی) دست به دست می‌کند، دستور کتبی دادم و امروز او را توقیف خواهند کرد و شما خواهید دید که چه تأثیری در اوضاع می‌کند... از این‌رو با ارزیابی‌های فراوان تصمیم گرفتند تا در ساعت ۴ بعداز ظهر روز بیست‌ونهم تیر ماه، آیت‌الله را دستگیر نمایند. قوام در ارزیابی نقش آیت‌الله کاشانی، راه را در دست رفته نبود، اما در ارزیابی قدرت آیت‌الله، راه خطا در پیش گرفته بود. قوام در ارزیابی خود، نه مصدق را مانع اصلی نه جبهه ملی را غیر قابل کنترل می‌دانست. جبهه ملی نشان داد که در حساس‌ترین زمان‌ها، حاضر به مصالحه است. در شب س‌ام تیر ماه، سرلشکر علوی بسا وکلای جبهه ملی مذاکره کرد و آنها پذیرفتند، تا اعلامیه‌ای صادر کنند که فراد مردم را به آرامش دعوت و به‌سه جای نظهارت، اعتصاب نمایند! متأسفانه این اعلامیه صادر گردید و چند بار از رادیو قرائت شد. مصدق هم معلوم بود که احمدآباد، یعنی جایگاه امن همیشگی را انتخاب خواهد کرد، اما آیت‌الله کاشانی فردی نبود که مقابل دشمن به این سادگی تسلیم شود، لذا قوام در اعلامیه شد بدالحنی که در روز بیست‌ونهم تیرماه صادر کرد، ضمن انتقاد از مصدق، به خاطر نوعی بی‌تدبیری او را استنود و وی را دنبال روی خود خواند، اما نوک پیکان حملات خود را به سوی آیت‌الله کاشانی نشانه رفت...»

■ استعفا یی از سر استیصال و دیگر سکوت!
احمد قوام هنگامی متوجه داوری غلط خود در باره جامعه شد که اندکی دیر شده بودا مردم در ۳۰ تیر ۱۳۲۱، با تمام وجود به خیابان‌ها آمده و بازرگشت مصدق را می‌خواستند. تخراب‌ها پیش راه او، تنها کناره‌گیری بود و سکوت، تا سه سال بعد مرگ را تجربه کند همان چیزی که در مقال مندرج بر تارنمای پژوهشگاه تاریخ معاصر ایران، بسط داده شده است:

«شاه قوام را با همان لقب برطمطراق جناب اشرف، در انتصاب به نخست‌وزیری خطاب قرار داد. قوام این بار برخلاف دوران نخست‌وزیری‌های سابق خود، کاملاً تحت حمایت سفارت بریتانیا در تهران نبود، زیرا او بنا بر اسناد و شواهد به انگلیس‌ها تعهد داده بود که با مشقت آهنبین حکومت کند، بن‌بست نفتی را در حل نماید، کاشانی یا هر سیاستمداری را که مسیر فشارش را بگیرد، دستگیر کند و در این مورد، با مضمونیه پارلمانی را هم نادیده‌انگار. قوام به محض انتصاب، در اقدامی هماهنگ با منافع انگلیسی و توافق‌های پنهانی انجام‌شده با آنان، اعلامیه‌ای کوبنده صادر کرد که طی آن تغییر بنیادین شیوه‌ها را اعلام و برای مخالفان، پیامدهای خشنی را پیش‌بینی نمود. این کار قوام، نقطه ضعف اساسی او در پایان حیات طولانی سیاسی‌اش بود، زیرا او قدرت مردمی را که سال‌ها در انتظار کوتاه شدن دست استعمار از صنعت نفت ایران بودند، به درستی ارزیابی نکرد. از فرای انتصاب قوام، اوضاع تهران و شهرهای بزرگی چون: آبادان، گرمانشاه، اهواز، اصفهان، قم و قزوین متشنج شد و دامنه این تشنج، هر روز گسترده‌تر گشت. البته در عصر روز بیست‌ونهم تیرماه، قوام متوجه اشتباه خود شد و پیش از آنکه بتواند به وعده‌های خود به انگلیس عمل کند، برای جلوگیری از وخامت بیشتر اوضاع و همچنین بر اثر فشارهای شاه به او، به دلیل ترس از خارج شدن کنترل شرایط از دستش، استعفا کرد. بدین ترتیب با همه بن‌بست‌های مسئله نفت و سایر مشکلات داخلی سال، مردم ملی شدن نفت ایران را از چنگال استعمار انگلیس خارج نمود و نشان دادند که ملت‌های ضعیف هم می‌توانند در برابر ایرقدرت‌ها، بر سر حقوق‌شان مقاومت کنند. این همان جوادوری و وطن‌دوستی بود که قوام آن را فدای مصلحت شخصی خود کرد...»

«خانواده» رها در دنیای قوانین موازی

هفته پیش بود که سخنگوی کمیسیون فرهنگی خبر داد اعضای این کمیسیون دولت را مکلف به تشکیل «وزارت خانواده» کردند. بسیاری از افراد همواره معتقد بودند قوانین حوزه خانواده بستر اجرایی مناسبی ندارند و تا زمانی که برای اجرای قوانین بستر اجرایی نظیر وزارت خانواده ایجاد نشود، معضلات این حوزه رفع نخواهد شد. بر اساس مصوبه کمیسیون، وزارت خانواده، زنان و جوانان با ادغام معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و معاونت جوانان وزارت ورزش و جوانان تشکیل می‌شود. سؤال این است که آیا تشکیل چنین وزارتخانه‌ای می‌تواند بستر قانونمندی را برای پاسخگویی بهتر در این حوزه فراهم سازد یا خیر؟

۲۰ سال پیش نخستین زمره‌های پیشنهاد تشکیل وزارت «خانواده» از زبان نمایندگان مجلس شورای اسلامی به گوش رسید و حالا بعد از تقریباً دو دهه اهمیت نقش محوری و تعیین کننده خانواده متولیان را بر آن داشته است با تشکیل وزارت خانواده یک بستر اجرایی قانونی و پاسخگو در این حوزه فراهم کنند. خانواده به عنوان سلول اصلی جامعه از اهمیت بالایی برخوردار است. در قانون اساسی بر شاخصه‌هایی به منظور تسهیل، حفظ و استواری خانواده تصریح شده که از یک سو به اهمیت قانونگذار در راستای حفظ کيان خانواده اشاره دارد و از سوی دیگر مغفول ماندن آن از به کيان خانواده اسبب وارد می‌کند. در مقدمه قانون اساسی خانواده واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان معرفی شده است. توافق عقیدتی و آرمانی در تشکیل خانواده که زمینه‌ساز اصلی حرکت تکاملی و رشد پاینده انسان است، اصل اساسی بوده و فراهم کردن امکانات جهت نیل به مقصود از وظایف حکومت اسلامی در نظر گرفته شده است. مطابق اصل ۱۰ قانون اساسی «از آنجا که خانواده واحد بنیادین جامعه اسلامی است، همه قوانین و مقررات و برنامه‌ریزی‌های مربوط باید در جهت آسان کردن تشکیل خانواده، پاسداری از قداست آن و استواری روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاقی اسلامی باشد.»

طبق آنچه کمیسیون فرهنگی گفته است، خانواده به عنوان راهبردی‌ترین سلول جامعه محسوب می‌شود و همه قوانین و مقررات باید در مسیر پاسداری از قداست این نهاد و تسهیل ازدواج جوانان باشد. در نتیجه دلیل رای به تشکیل وزارت خانواده، زنان و جوانان «معاونت‌های امور زنان و خانواده» ریاست جمهوری و «جوانان» وزارت ورزش و جوانان و همچنین نهادهای دستگاه‌های

فعلال وابسته در حوزه خانواده و جوانان استناد به همین اصل بوده است. چراکه بخش مهمی از جامعه‌پذیری افراد اجتماع در بستر خانواده شکل می‌گیرد. لذا حمایت از این نهاد همواره مورد توجه حاکمیت‌ها بوده است. در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان لایحه برنامه پنجاهم هفتم توسعه که هم‌اکنون در حال بررسی است، به نهاد خانواده مغفول نمانده و در مقدمه آن، خانواده به عنوان واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان شناخته شده و فراهم کردن امکانات لازم جهت رسیدن به این مقصود از وظایف حکومت اسلامی قلمداد شده است. همچنین که در اصول دیگر این ميثاق ملی، به ویژه اصل دهم، بر اهمیت نهاد خانواده در نظام جمهوری اسلامی و لزوم خانواده‌محوری در تمام شئون حکمرانی تأکید شده است. به دلیل ضرورت مطابقت همه قوانین کشور با قانون اساسی، بسیاری از اسناد بالادستی و قوانین کشور یا به طور خاص در راستای حمایت خانواده تصویب شده‌اند، نظیر قانون اهداف و اصول تشکیل خانواده و سیاست‌های تحکیم

که مطابق قانون حافظ کيان خانواده و بقای آن باشد (ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کيان و بقای خانواده). از آنجاکه یکی از حقوق اولیه و اساسی انسانی، حق داشتن مسکن است، در نتیجه در اصل ۳۱ داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی در نظر گرفته شده که دولت موظف است با رعایت اولویت برای آنها که نیازمندترند به خصوص روستائین و کارگران زمینه اجرایی شدن آن را فراهم سازد. یکی از مهم‌ترین و پررنگ‌ترین اصول قانون اساسی اصل اقتصادی ۴۳ قانون اساسی است که به «تأمین نیازهای اساسی: مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه» اشاره دارد. این اصل به صراحت تمام امکانات بنیادین و ضروری را برای «همه» بی‌هیچ تفاوت‌گذاری مورد اشاره قرار می‌دهد. در واقع در قانون اساسی ایران شاخصه‌هایی به منظور تسهیل، حفظ و استواری خانواده تصریح شده که غفلت از آن، خانواده را دچار آسیب می‌کند. همه اصول مطرح شده نشان می‌دهد حکومت در قبال خانواده وظایف مشخصی دارد اما به هر حال در سال‌های اخیر به رغم قوانین و سیاست‌گذاری‌های مختلف همواره شاهد تنزل این نهاد به دلایل مختلف بوده‌ایم. فاطمه صالحی‌نژاد، پژوهشگر حقوق خانواده معتقد است به رغم وظایف مختلف محول شده به دولت و با وجود قوانین عام و خاص متعدد در حوزه خانواده، کمتر گریهی از مشکلات این نهاد مهم باز شده است چراکه بسیاری از اسناد یا در مراحل اولیه اجرا متوقف شده یا به درستی اجرا نشده‌اند. کلی‌گویی اسناد بالادستی حوزه خانواده، خلط میحت زنان، خانواده، تعدد و پراکندگی نهادهای متولی خانواده سه چالش مهمی است که این دانشجوی حقوق به آن اشاره دارد. در کنار چالش و نقدهای مطرح شده در حوزه خانواده در دایره سیاست‌گذاری‌ها و قوانین، محمد مهدی‌فر، مدرس حوزه و دانشگاه به بررسی پیشنهاد کمیسیون فرهنگی برای تشکیل وزارتخانه خانواده پرداخته است. به اعتقاد وی تشکیل وزارتخانه به جهت مختلفی می‌تواند مثبت و سازنده باشد و با در اختیار داشتن ظرفیت، امکانات و ضمانت‌های اجرایی لازم موفق‌تر عمل کند.

ایجاد ساختار منسجم برای حمایت از خانواده بدون دخالت در ساخت این نهاد صورت گیرد

محمد مهدی‌فر*
پراکندگی نهادهای کنونی، موازی‌کاری، ضعف پاسخگویی و شفافیت نسبت به عملکرد و عدم دریافت نتیجه مطلوب و متناسب با بودجه تخصیص یافته، نهادهای مختلف حکومت و نیز نخبگان و پژوهشگران حوزه خانواده را بر آن داشته است ضمن نقد و ارزیابی علمی و عملی الگوهای تجربه‌شده، به ارائه مدل‌های جایگزین برای آن بپردازد. ارائه الگوهایی که ضمن وجود برخی تفاوت‌ها، همگی هم‌نظر هستند که ساختارهای فعلی از کارآمدی لازم برخوردار نیستند و در این میان، نهاد خانواده بیشترین آسیب را به این بستر متحمل است. از مهم‌ترین رخدادهای در تکاپوی تحول در این امر، مصوبه کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در ماه جاری است که ضمن بررسی لایحه برنامه هفتم توسعه، دولت را مکلف به تشکیل «وزارت خانواده، زنان و جوانان» کرد. همانطور که روشن است، کمیسیون مزبور، معتقد به ایجاد ساختار متمرکز در قوه مجریه در قالب وزارتخانه است؛ اعتقادی که برخی از تحقیقات صورت گرفته در سالیان اخیر نیز با عنایت به تجربه موفق برخی دیگر از کشورهای در این زمینه، بر آن مهر تأیید می‌زنند. هر چند این امر به آن معنا نیست که حکمرانی موفق در امر خانواده محصور و محدود به تأسیس وزارتخانه است اما نمی‌توان مزایای ویژه آن را در مقام مقایسه با ساختارهایی چون بنیاد، ستاد و جز آن منکر شد. وزارتخانه به دلیل داشتن قانون تأسیس و اساسنامه از بند تشکیل، دارای کارویژه معین است که خط سیر اصلی و شرح وظایف آن را به این نحو حقوقی‌سازی می‌کند. همچنین لزوم داشتن برنامه مشخص وزیر مربوط پیش از دریافت رأی اعتماد، ضریب اطمینان نسبت به برنامه‌ها و سیاست‌های آن را به نسبت دیگر نهادها بالاتر می‌برد چراکه فاقد چنین سازوکاری هستند. علاوه بر این، نحوه گزینش وزیر که مورد اعتماد رئیس‌جمهور و اکثریت مجلس شورای اسلامی است و نیز پاسخگویی وی به هر دو نهاد مذکور از طریق نظارت‌های چندگانه مطرح در قانون اساسی همچون سؤال و استیضاح، سبب می‌شود نظارت و ارزیابی عملکرد مسئول نهاد خانواده بالاتر رود، همانگونه که همین امر به نسبت خود ساختار نیز به این صورت است چراکه دیوان محاسبات، سازمان بازرسی کل کشور و امکان

دادرسی در دیوان عدالت اداری، همگی بر وزارتخانه قابل اعمال هستند. به تعبیر دیگر، وزارتخانه تحت نظارت سه قوه به صورت همزمان قرار دارد. با این وصف، مقصود آن نیست که ادعا شود تمام مسائل خانواده در کشور با تأسیس یک نهاد اجرایی متمرکز در قالب وزارتخانه برطرف می‌شود چراکه توجه به فرایندهای وابسته در لایه حاکمیت، این امر را به دست می‌دهد که نگاه نظام‌مند امری گریزناپذیر است. به این معنا که ارزش‌های مطرح در قانون اساسی، سیاست‌گذاری، قانونگذاری، نحوه اجرا و حتی نظارت قضایی و دادرسی در حوزه خانواده، همه و همه باید به گونه‌ای منسجم عمل کنند که تمام فعالیت‌ها، هم‌رستا و هم‌افزا باشند و در آن میان، خلأ یک فرایند یا بالاتر از آن، تعارض و تضاد میان آنها قابل شناسایی نباشد. به این منظور، شاید از منظر ساختاری، وجود یک نهاد هماهنگ کننده میان سه قوه، وزارتخانه در قوه مجریه، کمیسیون مستقل قوه مقننه، مرکز راهبردی در قوه قضائیه- علاوه بر دادگاه خانواده- در کنار نهادهای مردمی و هم‌زمانی در ارتباط با ساختارهای مذکور و مردم، بتواند نیل به مقصود را هموارتر کند. شایسته ذکر است تجربه ناموفق در برخی ساختارهای ایجادشده در سالیان اخیر، حاکی از آن است که باید از ایجاد تعارض وظایف در یک نهاد پرهیز کرد چراکه واگذاری چندکارویژه به یک ساختار واحد، به دلایل متعددی همچون نبود امکانات کافی برای رسیدگی به تمام آنها یا موقعیت‌های تعارض منافع و جز آن، بر برخی وظایف در عمل بر زمین می‌مانند که تجربه وزارت ورزش و جوانان، جهاد کشاورزی و غیر آن، برخی نمونه‌های تجربه‌شده در این حوزه هستند. بر این اساس، به نظر می‌رسد تأسیس وزارتخانه خانواده بدون داشتن عناوین الحاقی دیگر، آن را از شکل‌هایی که ساختارهای متناظر پیشین با آن دست به گریبان بوده‌اند، محافظت می‌کند. علاوه بر این، اگر بنا بر ذکر اعضای خانواده باشد، آنگاه کودکان، جوانان و سالمندان نیز به دلیل برخورکاری از مسائل بسیار مهم خاص خود، شایسته ذکر می‌باشند که به دلیل عدم امکان ذکر تمام اعضای مذکور، عنوان «خانواده» به دلیل آنکه تمام آنها را شامل است، ذکر آن به تنهایی کافی بوده و از ایرادهای مذکور نیز در امان خواهد ماند.

خانواده را نباید به اعضای آن تقلیل داد

فاطمه صالحی‌نژاد*
خانواده کوچک‌ترین و در عین حال بنیادی‌ترین و مهم‌ترین نهاد جامعه است، چراکه بخش مهمی از جامعه‌پذیری افراد اجتماع در بستر خانواده شکل می‌گیرد. لذا حمایت از این نهاد همواره مورد توجه حاکمیت‌ها بوده است. در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان لایحه برنامه پنجاهم هفتم توسعه که هم‌اکنون در حال بررسی است، به نهاد خانواده مغفول نمانده و در مقدمه آن، خانواده به عنوان واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان شناخته شده و فراهم کردن امکانات لازم جهت رسیدن به این مقصود از وظایف حکومت اسلامی قلمداد شده است. همچنین که در اصول دیگر این ميثاق ملی، به ویژه اصل دهم، بر اهمیت نهاد خانواده در نظام جمهوری اسلامی و لزوم خانواده‌محوری در تمام شئون حکمرانی تأکید شده است. به دلیل ضرورت مطابقت همه قوانین کشور با قانون اساسی، بسیاری از اسناد بالادستی و قوانین کشور یا به طور خاص در راستای حمایت خانواده تصویب شده‌اند، نظیر قانون اهداف و اصول تشکیل خانواده و سیاست‌های تحکیم

و تعالی آن (۱۳۸۴)، قانون تسهیل ازدواج جوانان (۱۳۸۴)، قانون حمایت خانواده (۱۳۹۲)، سیاست‌های کلی جمعیت (۱۳۹۳)، سیاست‌های کلی خانواده (۱۳۹۵)، قانون جوانی جمعیت (۱۴۰۰) یا در بخش‌هایی به این امر پرداخته‌اند، از جمله مصوبه نقشه مهندسی فرهنگی کشور (۱۳۹۱)، سند تحول دولت مردمی (۱۴۰۰)، قوانین برنامه پنج‌ساله یکم تا ششم توسعه و نیز لایحه برنامه پنجاهم هفتم توسعه که هم‌اکنون در حال بررسی در مجلس شورای اسلامی است. به رغم ماهیت خصوصی خانواده، به دلیل ارتباط مسائل آن با نظم عمومی، قانونگذار اصل آزادی اراده را در آن تا حدود زیادی محدود کرده است، به طوری که بسیاری از قواعد خانواده از جمله قواعد امره هستند که برخلاف آنها نمی‌توان تراضی کرد. همین امر سبب شده است نقش حاکمیت در حمایت از این نهاد، نقش ممتاز و پررنگی باشد و برای ایفای این نقش مهم در سیاست‌ها و اسناد بالادستی کشور، بارها تکالیفی برای دولت وضع شده، با وجود این کمتر گریهی از مشکلات نهاد خانواده باز شده است چراکه بسیاری از این اسناد در همین مرحله متوقف شده یا به درستی اجرا نشده‌اند.

خانواده، زنان و جوانان با ادغام معاونت «امور زنان و خانواده» ریاست جمهوری و معاونت «جوانان» وزارت ورزش و جوانان و همچنین نهادهای دستگاه‌های فعال وابسته در حوزه خانواده و جوانان داده که این امر در راستای حذف تشکیلات موازی و غیر ضرور بر اساس اصل سوم قانون اساسی و نیز مقابله با معطل ماندن اسناد بالادستی و سیاست‌های کلان حوزه خانواده صورت گرفته است. موافقان تشکیل وزارت خانواده در توجیه نظر خود به دلایلی از جمله تحقق اصل انسجام ساختاری در حوزه خانواده، پاسخگویی و نظارت‌پذیری اداری و سیاسی نهاد مسئول خانواده، موفقیت نسبی کشورها دارای دارای نهاد متولی مسئول در امر خانواده نسبت به کشورهای فاقد این نهاد یا دارای نهادی فاقد این نهاد می‌گویند. چنانچه کمک به تحقق خانواده‌محوری در قوانین و مقررات و مواردی از این دست استناد کرده‌اند. به نظر می‌رسد این اقدام می‌تواند در ایجاد تمرکز ساختاری و اجرایی شدن قوانین و مقررات حوزه خانواده اقدام مؤثری باشد. گر چه به دلایلی از جمله مخالفت با سیاست جایگزین‌سازی تشکیلات اداری که در سیاست‌های کلی نظام اداری (۱۳۸۹) مورد توجه قرار گرفته است، مخالفتی نیز دارد، لیکن باید گفت، اساساً جایگزینی نظام اداری مساوی با کوچک‌سازی نیست، بلکه هدف از جایگزین‌سازی، افزایش سرعت در تصمیم‌گیری‌ها و اجرای تصمیمات است. چه بسا تعدد نهادهای تصمیم‌گیر و متولی امر خانواده خود موجب ناهماهنگی و جلوگیری از اقدامات سریع اجرایی می‌شود، لذا این اصلاحات شکنی و ساختاری‌گر چه لازم و ضروری است، لیکن به تنهایی برای دستیابی به اهداف قانون اساسی کفایت نمی‌کند. آنچه مهم است اراده جدی مسئولان برای حل معضلات خانواده، آن هم با نگاه مجموعه‌ای و نه تجزیه‌ای است، به طوری که مصلحت خانواده نهادهای تصمیم‌گیر و متولی امر خانواده خود موجب ناهماهنگی و جلوگیری از اقدامات سریع اجرایی می‌شود و پژوهشگر حقوق خانواده

آنچه به نظر می‌رسد این است که چالش‌های این حوزه را می‌توان در سه محور کلی دسته‌بندی کرد: **کلی‌گویی اسناد بالادستی حوزه خانواده** از شروط مهم اجرایی شدن یک سند، پرهیز از کلی‌گویی و بیش‌بینی اقدامات راهبردی لازم در راستای حل مسئله است؛ چیزی که ما در حوزه خانواده به دلیل ماهیت حقوقی-اخلاقی‌اش، بسیار به آن مبتلا هستیم و با وجود برخورکاری از اسناد و قوانین فاخر در این حوزه، کمتر به نتیجه دلخواه دست یافته‌ایم. کلی‌گویی، فقدان اولویت‌بندی و ابهام در برخی واژگان از جمله مواردی است که تحقق اهداف اسناد بالادستی در حوزه خانواده را با مانع مواجه می‌سازد. اگرچه فرمان‌گرایی در اسناد بالادستی به دلیل ماهیت این اسناد، امری طبیعی است که شاید خود منجر به کلی‌گویی می‌شود، لیکن تصویب قوانین راهبردی و جزئی برای تحقق آن مورد نیاز است؛ امری که همواره با غفلت قانونگذار روبه‌رو بوده و موجبات تعطیلی سیاست‌های کلی و اسناد بالادستی را فراهم آورده است. با وجود این بدیهی است صرف مرقع شدن چنین مشکلی در حوزه تقنین لزوماً به معنای اجرایی شدن مطلوب اسناد و قوانین نخواهد بود. **خلط میحت زنان و خانواده** یکی از مهم‌ترین مسائلی که در بحث از خانواده باید مدنظر قرار گیرد، این است که خانواده یک کل منسجم است نباید آن را به اجزای تشکیل‌دهنده آن تجزیه کرد. گرچه دیدگاه‌پذیرش شخصیت حقوقی به معنای خاص آن برای خانواده، چندان مورد پذیرش قرار نگرفته است، لیکن هويت جمعی خانواده در تمامی نظام‌های حقوقی از جمله نظام حقوقی اسلام چون جامعه‌شناسی، مدیریت، اقتصاد، سیاست و امنیت می‌توان به نگاه جامع و کامل‌تری در این زمینه دست یافت. **دانش آموخته حقوق عمومی و عضو هیئت علمی مرکز پژوهشی مینا**

۹. پایش زمانی و مکانی مستمر تغییرات جمعیتی در سطح ملی، استانی و شهرستانی با مشارکت مرکز آمار ایران
۱۰. تدوین شاخص‌های متناسب جهت ارزیابی عملکرد وزارتخانه در حوزه وظایف و اختیارات هماهنگ‌سازی فعالیت‌های تمامی نهادهای قوه مجریه فعال در حوزه خانواده.
۱۱. در پایان باید اشاره کرد در نظر گرفتن وزارتخانه به معنای ورود و مداخله حداکثری در تمام ساخت‌های خانواده و خارج کردن آن از تحت اختیار افراد جامعه نیست بلکه صرفاً ایجاد ساختاری است که از یک‌سو متناسب با وظایف و تعهدهای دولت در قبال خانواده باشد و از سوی دیگر، از هدر رفت بودجه و امکانات تخصیص یافته به آن جلوگیری کند.
آنچه در بالا از دیدگان خواننده گرامی گذشت، نگاه به مسئله از بعد ساختاری و مبتنی بر تحلیل حقوق عمومی مسئله بود که با اضافه شدن تحلیل‌های دیگر از منظر سایر شاخه‌های حقوقی و نیز ایجاد دیگری چون جامعه‌شناسی، مدیریت، اقتصاد، سیاست و امنیت می‌توان به نگاه جامع و کامل‌تری در این زمینه دست یافت.

به نظر می‌رسد برای وزارتخانه، با در اختیار داشتن ظرفیت، امکانات و ضمانت‌های اجرایی لازم، بتوان موارد ذیل را به عنوان کارویژه اصلی در نظر گرفت:
۱. نظارت، رصد و پایش مستمر وضعیت خانواده بر اساس شاخص‌های نقشه مهندسی فرهنگی، اسناد بالادستی و قوانین و مقررات موجود
۲. شناسایی و اولویت‌بندی مسائل مربوط به حوزه خانواده و ارائه لوائح قانونی متناسب با آن
۳. تهیه و تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در حوزه خانواده با استفاده از ظرفیت دستگاه‌های ذی‌ربط
۴. تعیین چارچوب‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی در حوزه خانواده و نظارت بر حسن اجرای آنها
۵. تهیه طرح آمایش سرزمینی خانواده و ایجاد سامانه‌ای جهت ثبت اطلاعات مربوط به خانوار جهت رصد و پایش دقیق تر وضعیت خانوار، شناسایی خانوارهای مورد هدف قانونگذار، تسهیل ارائه خدمات و همچنین ارزیابی اجرای قوانین تأمین متناسب و متوازن زیرساخت‌ها، امکانات و نیروی انسانی مورد نیاز در راستای اجرای

• ادب اسلامی رادر جامعه گسترش دهید
• مراقب اخلاق، پاکی دامان و زبان خود باشید
• نیت خود را خدایی کنید
• با قرآن و حدیث انس بگیرید

توصیه اخلاقی
• برهم زندگان وحدت را طرد نکنید
• درصدد تعلیم به مستمع خود باشید
• محبت و معرفت خود به اهل بیت را زیاده نگیند

آداب سادگی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مداحی اهل بیت را یکی از ابزارهای ویژه در برابر جنگ نرم دشمن می‌دانند. رسانه KHAMENEI.IR مجموعه‌ای توصیه‌های رهبر انقلاب درباره‌ی مداحی و هیئت داری را در این اطلاع‌تنگاشت مرور می‌کند.

ویژگی آهنگ

- عدم استفاده از آهنگهای حرام و گناه
- ساخت آهنگ مناسب عزا یا شادی توسط مداحان
- تقلید نکردن از آهنگهای مبتذل غربی
- استفاده از آهنگ سنگین و متین
- حفظ هویت مداحی و تبدیل نشدن آن به موسیقی پاپ

ویژگی شعر

- بیان مباحث کاربردی زندگی نامه
- افزایش دهنده ایمان و استفاده از معارف اسلامی
- قابل فهم برای مردم و توجه به نیاز روز جامعه اسلامی
- پرداختن به سبک زندگی اسلامی
- گنجانیدن اهداف انقلاب با دید روشن و اندیشه عمیق
- استفاده از مضامین انقلابی، دفاع مقدس و مدافعان حرم

بایدهای هیئت داری

- توجه به قرآن
- داشتن فکر انقلابی
- رعایت حدود شرعی
- حفظ قالب هیئت و ارتباط آن با مردم
- جذب جوانان با حفظ ساختار صحیح مداحی
- جهاد تبیین، بیان معارف اسلامی و پاسخ به سوالات جوانان

نبایدهای هیئت داری

- صدای زیاد بلندگوها
- چشم و هم چشمی
- بخش آهنگ در دسته سینه زنی
- لخت شدن و پالا و پایین پریدن
- تبدیل جلسه مولودی به عزاداری
- پرهیز از حرف شست و غلط که دستاویز دشمن قرار می‌گیرد

وظیفه مداحان

- بصیرتاً بخشی و پرهیز از تعریض ویدگیویی
- ارائه‌ی معرفت دینی، اخلاقی و سیاسی به مخاطب
- ایجاد فضای امید و خوشبینی در مخاطب
- اصرار نکردن برای بلند گزیده کردن مخاطب
- نقش آفرینی در جنگ فرهنگی و رسانه‌ای میان ما و دشمن
- شناسایی مناطق نفوذ دشمن و صف‌آرایی در مقابل آن
- کمرنگ کردن اختلافات مذهبی
- تبدیل جوان‌ها به انسان‌های کارآمد با عزم
- فرهنگ‌سازی برای تشکیل خانواده و ازدواج آسان

مستند مداحی

- مطالعه و مستند سخن گفتن
- نوآوری در امتداد شیوه گذشتگان
- گسترش محبت اهل بیت در دلها
- سخت‌گیری در انتخاب شعر

بخش‌های جلسه مداحی

- بخش اول: معارف و اخلاقیات
- بخش دوم: مدایح و مرثی‌های اهل بیت

روضه خوانی

- پرهیز از تکیه بر شمایل ظاهری اهل بیت
- پرهیز از گفتن مطالب اشتباه، خرافه و نامعقول

وظیفه مداحان در مورد وحدت و انسجام اسلامی

عدم تحریک عصبیت‌های مذهبی: یکی از چیزهایی که من به‌خصوص می‌خواهم تکیه کنم، مسئله «انسجام اسلامی» است که ما گفتیم. انسجام اسلامی یعنی عصبیت‌های بین‌المذهبی مسلمان‌ها نباید تحریک شود. شما نباید کاری کنید که عصبیت آن مسلمان غیر شیعه علیه شما تحریک شود؛ او هم متقابلاً نباید کاری کند که غیرت و عصبیت شما را علیه خودش تحریک کند. آنها همین را می‌خواهند. (۸۶/۴/۱۴)

کاری می‌کنند که عصبیت‌های شیعه و سنی را زنده کنند. به آنها تفهیم کنند اینها شیعه‌اند؛ اینها صحابه را سب می‌کنند؛ اینها مقدسین شما را چنین و چنان می‌کنند. جدایی بیندازند؛ آنها این را می‌خواهند. منادی وحدت شیعه و سنی، از اولی که این فکرها پیدا شده، این چیزها مورد نظرش بوده است. یک عده‌ای چرا نمی‌فهمند؟ (۸۶/۴/۱۴)

حفظ وحدت: وحدت را حفظ کنید. اگر دیدید در جامعه بین شما کسانی هستند که عکس این رفتار می‌کنند، آنها را طردشان کنید؛ مخالفت خودتان را به آنها ابراز و اعلام کنید؛ اینها ضرر می‌زند؛ ضربه می‌زنند. ضربه‌ای به اسلام می‌زنند، ضربه‌ای به تشیع می‌زنند، ضربه‌ای به جامعه اسلامی می‌زنند. این از جمله مسائل بسیار مهم است. (۸۶/۴/۱۴)

همدلی: تفرقه بین مؤمنین کار خدایی نیست، برای هدف خدایی انجام نمی‌گیرد؛ کار شیطانی است؛ کار شیطان است. ایجاد بغض و کینه بین مؤمنین، فضای اختلاف را به وجود آوردن، این کار شیطان است، کار خدایی نیست. کار خدایی همدلی است. (۸۷/۴/۴)

اختلاف افکنی: شما اینجا یک شعر می‌خوانید، امروز هم که ویدئو و اینترنت و وسایل گوناگون انتقال پیام وجود دارد؛ عکس و تفصیلات آن برود در فلان نقطه، چهار تا آدم جاهل متعصب را تحریک کند، بیندازد به جان یک مشت زن و بچه بی گناه، خون اینها را بریزد. مراقب این چیزها باشید. (۱۳۹۲/۲/۱۱)

اینکه بنده این همه اصرار می‌کنم، تأکید می‌کنم برای اینکه اختلافات مذهبی و طایفه‌ای را کمرنگ کنید، برای این است. کسی خیال نکند که اگر ما بخوایم نعمت این عشقی که دل‌های مردم ما را بحمدالله پر کرده و ملامت‌ها را از محبت اهل بیت است، شکرگزاری کنیم و این عواطف را تحریک کنیم، راهش آن است؛ نه، اشتباه است. (۱۳۹۲/۲/۱۱)

اختلاف افکنی یا تحریک عصبیت‌های اختلاف افکن، مصلحت نیست؛ نه امروز مصلحت است، نه زمان امام صادق (ع) مصلحت بود؛ آنها هم جلوی‌شان را گرفتند. بعضی از افراد سطحی نگر به این مسئله توجه ندارند. (۱۳۹۲/۲/۱۱)

درباره اسلام، درباره نظام، درباره انقلاب، وحدت نظر بین مردم هست؛ نگذاریم این وحدت نظر از بین برود. به اختلافات کمک نکنیم؛ اختلافات قومی، اختلافات مذهبی، تحریک احساسات یک گروهی علیه یک گروه دیگر. هرکس در زمینه خدشه به اتحاد ملت حرکتی انجام بدهد برای دشمن کار کرده، در نقشه دشمن کار کرده، در زمین دشمن بازی کرده؛ این را همه توجه داشته باشند؛ منبری باشد، مداح باشد، روحانی باشد، دانشگاهی باشد، نویسنده باشد، شاعر باشد؛ هرکسی باشد. (۱۴۰۱/۱۰/۲۳)

آهنگ و سبک درست در مدح اهل بیت (ع)

آهنگ و سبک در مداحی: توجه به موسیقی اصیل ایرانی را مادر قدیم از زبان موسیقیدان‌های معروف شنیده بودیم که می‌گفتند موسیقی اصیل ایرانی نوحه‌خوان و شبیه‌خوان‌ها حفظ کرده‌اند؛ موافق خوان مخالف خوان، علی اکبر خوان، قاسم خوان، هر کدام یک دستگامی را به اینها می‌دادند که باید در آن دستگام بخوانند. این موجب شد که موسیقی نانوخته ایرانی - که نه نث داشت، نه نوشته داشت و نه چیز دیگری داشت - بتواند برسد به دست کسانی که اینها را با نث و شیوه‌های جدید بتوانند ثبت و ضبط کنند. (۸۶/۴/۱۴)

پرهیز از تقلید غلط: چه خواننده جلسه مداحی، ناگهان بیاید آهنگ‌های اروپایی را - آن هم به شکل غلط و ناپدید بنا کند خواندن؛ سبک‌هایی که فرض کنید حالا فلان خواننده غربی یا مقلد عرب آن غربی یک وقتی خوانده، ما این را از او یاد بگیریم و بنا کنیم خواندن؛ که قبل از انقلاب هم متأسفانه همین کارها را کردند. (۸۶/۴/۱۴)

حالا مثلاً مداح یا خواننده ما بیاید در رادیو و تلویزیون به تقلید - آن هم غلط - آهنگ غربی یا آهنگ مجالس لاهور را در مجلس ایمان و در مجلس معنویت تکرار کند، این درست نیست؛ این غلط است. (۸۶/۴/۱۴)

من شنیده‌ام در مواردی از آهنگ‌های نامناسب استفاده می‌شود. مثلاً فلان خواننده طاعوتی یا غیرطاعوتی شعر عشقی چرندی را با آهنگی خوانده؛ حالا ما بیاییم در مجلس امام حسین و برای عشاق امام حسین، آیات والای معرفت را در این آهنگ بریزیم و بنا کنیم آن را خواندن؛ این خیلی بد است. (۱۳۸۴/۵/۵)

هر شعر، هر تصنیفی، هر ترانه و آهنگی که خوانده شد، قابل تقلید نیست، چیزهایی هست که خودش فی نفسه حرام است. (۸۹/۳/۱۳)

آهنگ خوب به معنای تقلید از آهنگ موسیقی‌های لاهوری مثل عن سبیل الله نیست؛ این را توجه داشته باشید. بعضی از آهنگ‌ها، آهنگ‌های بدی است، آهنگ‌های غلطی است، آهنگ‌های لاهوری است؛ این را نباید به وادی حرفه مداحی و خواندن مداحی کشاند. (۱۳۹۰/۲/۳)

عدم استفاده از آهنگ بد: نوآوری، درست؛ اما نه این جور. این مربوط به آهنگ است. البته صدای خوب را می‌توان با آهنگ بد خراب کرد؛ صدای متوسط را می‌توان با آهنگ خوب آرایش داد. خود آهنگ یک مسئله است. (۸۶/۴/۱۴)

آهنگ خاص: هر آهنگ و آوازی به درد شما نمی‌خورد. آهنگ و آواز خاصی به درد شما می‌خورد، آن هم با شیوه بیان خاص مداحی. (۸۹/۳/۱۳)

ساخت آهنگ خوب: خودتان آهنگ بسازید. این همه ذوق و این همه هنر وجود دارد. یقیناً در جمع علاقه‌مندان به این جریان کسانی هستند که می‌توانند آهنگ‌های خوب مخصوص مداحی بسازند؛ آهنگ عزا، آهنگ شادی. (۱۳۸۴/۵/۵)

استفاده از آهنگ شاد برای اعیاد: این را هم عرض بکنم که آهنگ شادی از آهنگ عزا جداست. الان معمول شده که برای روزهای عید جلساتی تشکیل می‌دهند. بنده مخالف این کار نیستم؛ بد هم نیست که دست می‌زنند. البته اگر از رادیو بشنویم - که بنده خودم گاهی از رادیو شنیده‌ام - و شعر را درست گوش نکنیم، خیال می‌کنیم دارند سینه می‌زنند؛ هم لحن، سینه‌زنی است؛ هم آن دستی که می‌زنند، مثل زدن روی سینه است. این چه شادی شد؟! (۱۳۸۴/۵/۵)

این کتاب‌ها را بخوانید

مطالعه معرفتی

قرآن، نهج البلاغه، اصول کافی، من لایحضره الفقیه، لؤلؤ و مرجان

روضه خوانی

لاهوف، سیدین طاووس، ارشاد، شیخ مفید، نس‌المهموم، شیخ عباس قمی

شعر سرودن

غزلیات، صائب تبریزی، ترکیب‌بند، محتشم، اشعار، عثمان سامانی، اشعار آیت‌الله، اشعار، اصفهانی (مفتقر)، تاج الشعری یحییوی

براساس بیانات در این تاریخ‌ها: ۸۹/۳/۱۳، ۹۰/۲/۳، ۹۰/۲/۲۵، ۹۱/۲/۲۳، ۹۲/۲/۱۱، ۹۲/۲/۲۰، ۹۲/۱/۳۱، ۹۴/۱/۲۰، ۹۵/۱/۱۱، ۹۷/۱۲/۷، ۹۸/۱۱/۲۶، ۹۹/۱۱/۱۵، ۱۴۰۰/۱۱/۳، ۸۶/۴/۱۴، ۸۷/۴/۱۴، ۸۹/۳/۱۳، ۸۶/۴/۱۴، ۸۷/۴/۱۴، ۸۹/۳/۱۳، ۸۶/۴/۱۴، ۸۷/۴/۱۴، ۸۹/۳/۱۳، ۸۶/۴/۱۴، ۸۷/۴/۱۴، ۸۹/۳/۱۳، ۸۶/۴/۱۴، ۸۷/۴/۱۴

حضور بهروز افخمی و ثریا عبداللهی در اولین قسمت «از سر گذشت»

بهروز افخمی به همراه ثریا عبداللهی مهمانان اولین قسمت از ویژه برنامه تلویزیونی «از سر گذشت» هستند. «از سر گذشت» با اجرای علی اکبر قلیچ پخش خود را در حالی از شبکه نسیم آغاز می کند که مخاطبان می توانند بیننده اولین روایت این برنامه توسط ثریا عبداللهی باشند.

ثریا عبداللهی کلر اکثر اصلی فیلم «سرهنگ ثریا» به کارگردانی لیلی عاج بود که بخشی از روایت زندگی اش در این فیلم به جشنواره فجر رسید و نهایت روی پرده سینمانمایش داده شد. فریادها و بغض های ثریا واقعی یا همان ثریا عبداللهی پس از اکران فیلم توجه بسیاری را جلب کرد. «سرهنگ ثریا» از فیلم های قابل توجه جشنواره فجر چهل و یکم بود که لیلی عاج به عنوان یک فیلم اولی آن را کارگردانی کرد و زاله صادقی نقش ثریا عبداللهی را به خوبی روی پرده برد.

او قرار است در اولین قسمت «از سر گذشت» داستان دوراهی زندگی اش را با حضور بهروز افخمی روایت کند. «از سر گذشت» دوراهی های زندگی افراد را روایت می کند. مجالی را که یک تصمیم می تواند شکل زندگی یک انسان را تغییر دهد و او را به جالش بکشد. روایت هایی عجیب از زیست مردمی ساده و تصمیماتی شجاعانه در کنار این روایتگران چهره های شناخته شده قرار می گیرند و درباره این تصمیمات سخن می گویند. این برنامه گفت و گو محور به تهیه کنندگی محسن نجفی سولاری، کارگردانی محمد پیوندی و اجرای علی اکبر قلیچ از اول ماه محرم سال ۱۴۰۲ ساعت ۲۱ و ۲۰ دقیقه میهمان مخاطبان شبکه نسیم خواهد بود.

دبیر جشنواره موسیقی فجر مشخص شد

با صدور احکامی از سوی معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دبیر و اعضای شورای سیاستگذاری سسی و نهمین جشنواره موسیقی فجر معرفی شدند. به گزارش «جوان» به نقل از روابط عمومی معاونت امور هنری، محمود سالاری، معاون هنری وزارت ارشاد و رئیس شورای سیاستگذاری سی و نهمین جشنواره موسیقی فجر، در احکامی شاهین فرهت، استاد سیدمحمد میرزینی، هادی آرم، محمدعلی مرآئی، رضا مهدوی و محمد الهی رافومنسی (مدیرکل دفتر موسیقی) را به عنوان اعضای شورای سیاستگذاری این دوره از جشنواره موسیقی فجر منصوب کرد.

همچنین با هماهنگی شورای سیاستگذاری و وظیفه طراحی چارچوب های اصلی جشنواره را بر عهده دار، یسا حکم معاون امور هنری، رضا مهدوی به عنوان دبیر این دوره از جشنواره منصوب شد. سی و نهمین جشنواره موسیقی فجر بهمن ماه سال جاری در بخش های مختلف، همزمان در تهران و استان های دیگر برگزار خواهد شد.

نشر

«قدم هشتم» در آستانه محرم به بازار کتاب آمد

کتاب «قدم هشتم» مجموعه داستان های کوتاه دفاع مقدس در آستانه ماه محرم منتشر شد.

به گزارش «جوان»، در آستانه فرارسیدن ماه محرم، کتاب «قدم هشتم» شامل ۱۲ داستان کوتاه با موضوع دفاع مقدس به

بازار آمد.

«قدم هشتم» به قلم نسیم اسدیپور، نویسنده جوان کشورمان نگارش یافته و توسط نشر مالد، ماندگار در ۸۲ صفحه منتشر شده است. نویسنده در نگارش داستان های کتاب از حقایق دوران دفاع مقدس که در جبهه های جنگ و پشت جبهه بارها رخ داده، بهره گرفته و آنها را به داستان هایی پرورش یافته براساس قوه خیال تبدیل کرده است. برخی داستان های این مجموعه بر گرفته از رویدادهای واقعی زندگی نویسنده است. نسیم اسدیپور علاوه بر حوزه قلم، پیش از این در عرصه هنر دفاع مقدس با نویسندگی و کارگردانی آثار موسیقی مستند «آقاسید» (نامزد بهترین فیلم مستند جشنواره عجمان) و فیلمهای کوتاه داستانی «ویان» و «جای خالی» (رتبه دوم بخش بین الملل جشنواره رشد) فعالیت کرده است.

سینما

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز
مدیرعامل و مدیرمسئول: محمدجواد اخوان
سردبیر: غلامرضا صدقیان
آدرس: تهران، خیابان شهید احمد قصیر
کوچه چهاردهم غربی پلاک ۱۲
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۵۴۵۴۸۸
روابط عمومی: ۸۸۵۲۳۰۶۰
توزیع: مؤسسه نشرگستر امروز نوین ۹۴۲-۸۸۷۲۰

چاپ: همشهری

www.javanonline.ir

| روزنامه جوان | شماره ۶۸۰۶ | چهارشنبه ۲۸ تیر ۱۴۰۲ | اول محرم ۱۴۴۵ | اذان ظهر: ۱۲:۱۱ | غروب آفتاب: ۱۹:۱۹ | اذان مغرب: ۱۹:۴۹ | نیمه شب شرعی: ۲۳:۲۰ | اذان صبح فردا: ۰۳:۲۲ | طلوع آفتاب فردا: ۰۵:۰۳

سینمای اجتماعی ما زاینده ذهن فیلمساز است نه آینه اجتماع

خیلی از مناسکی که در جامعه ما کار کرد مثبت دارند، در فیلم‌ها مورد تسخیر قرار می‌گیرند

و بعضاً صدا و سیما هم در این موضوع با بدنه سینما هم‌راه بوده‌است

گرفته‌است. این موضوع از سال ۷۶ شروع شد و در دروای به مضامین مربوط به خیانت‌گرایش پیدا کرد و این مسیر تا همین امروز تداوم پیدا کرده‌است. نمی‌دانم سینمای ما چه‌اصرا‌ری به حذف نشانه‌های خانواده دارد.

کر می‌گفت: وقتی به فیلم‌های ده ۷۰ و اوایل دهه ۸۰ نگاه کنید متوجه می‌شوید با این مسئله مواجه هستیم که گوئی خانواده یعنی یک مرد و زن جوان، که با هم زیر یک سقف هستند، اما شاید به دلیل محدودیت جامعه ایران به آنها زن و شوهر می‌گویند و اگر این محدودیت نبود، آنها را به گونه دیگر نشان می‌دادیم. با مثلاً در سینما از فرزند و فرزندآوری هیچ نشانی نمی‌بینید و از شبکه ار حام به هیچ نشانی نیست.

وی افزود: در این مدت برای من این سؤال پیش آمد که شاید جنس سینما همین است و بعد متوجه شدم نه این‌طور نیست؛ مثلاً حتی اگر سریال های امریکایی را ببینید متوجه می‌شوید در خدمت چند مفهوم مجزوی هستند. مثلاً خبثت‌ترین کاراکتر امریکایی هم امریکا برایش مفهوم دارد. با مثلاً یاد خانواده برای آنها مهم است. سؤال من این بود که ما کجا این مفاهیم را در فیلم‌های‌مان نشان داده‌ایم. البته انتظار یک فیلم ایدئولوژیک محض هم نداشتم، اما نمی‌دانم چرا اجماع بر سر حذف نشانه‌های خانواده‌است ضمن اینکه بسیاری از مناسکی که در جامعه ما کار کرد مثبت دارند در فیلم‌ها مورد تسخیر قرار می‌گیرند حتی صدا و سیما هم در این موضوع با بدنه سینما هم‌راه است. البته که چند فیلم و سریال خوب هم در این حوزه‌ها داشته‌ایم.

حجت‌الاسلام محمد مزایبایی‌نژاد، رئیس پژوهشکده‌زن و خانواده‌نیز در بخش دیگری از این نشست عنوان کرد: در طول تاریخ ساختارهای اجتماعی و سیاسی به‌طور طبیعی مسیر خود را می‌پنندند، اما آنچه امروز اتفاق افتاده این است که ساختار اقتصاد نئوسرمایه‌داری دارد روی فرهنگ، سیاست و اجتماع ما تأثیر می‌گذارد. اتفاق جدیدی که در فرآیندمردن شدن پیش آمده سطره ساختارهای فرهنگی، سیاسی و اجتماعی نئوسرمایه‌داری بر همه چیز است یعنی امروزه خانواده‌ها تحت سیطره جهان‌نسیب‌گرایی‌ارزشی و نئولبرالیسم اخلاقی قرار گرفته‌است.

این کارشناس فرهنگی افزود: پرسش این است در زمانی که ارزش‌های معارض سا خانواده بر کل آدم‌ها سیطره دارد، خانواده چگونه می‌تواند از ارزش‌های این سیستمات کند و این ایرج‌جاش چگونه می‌تواند وجه فرصت خود را تقویت و بر وجه تقبیحی‌اش غلبه دهد؟

وی گفت: وقتی فهم از موقعیت داشته باشیم می‌توانیم این موقعیت‌ها چه چالش‌هایی برای ما دارد، می‌توانیم برای مقابله با آن برنامه‌ریزی کنیم. در حالی که در خیلی از عرصه‌های فرهنگی و هنری این فهم شکل گرفته‌است. این رشته‌های این است که بینیم خانواده در موقعیت جدید چه چالش‌هایی پیش رو دارد و چگونه باید بر آن غلبه‌کنند.

حکمت

امام سجاد علیه‌السلام:

الهی: کار بدی که به وسیله

آن مستوجب کیفر تو

شویم، برایمان باقی نگذار.

بخشی از دعای نهم صحیفه

سجاده

دیدگاه

دبیری جشنواره اقوام با کارنامه تحریک اقوام!

چطور می‌توان کسی را که خودش سابقه تحریک یکی از اقوام ایرانی را در اثرش دارد به عنوان دبیر جشنواره ملی فیلم اقوام و با امید ایجاد همگرایی و اتحاد انتخاب کرد؟!

مصطفی شاه کریمی

آبان‌ماه اسسال قرار است نخستین جشنواره با عنوان ملی فیلم اقوام ایرانی به دبیری کمال تبریزی و نقش آفرینی یک مؤسسه فرهنگی هنری خصوصی در شهر تبریز برگزار شود. نکته جالب در مورد این به اصطلاح جشنواره ملی اقوام این است که دبیر آن چند سال پیش با ساخت یک سریال تحریک‌آمیز زمینه ناز-اخری یکی از اقوام ریشه‌دار ایرانی را فراهم کرد که منجر به یک سلسله اعتراضات و اجتماعات در بخشی از کشور شد و یک سریال پر هزینه با بودجه‌الفرا رولانه با یگانگی کرد.

اعتراضات به سریال آنقدر بالا گرفت که باعث شکل‌گیری برخی تجمعات در شهرهای لر نشین شد تا جایی که عزت‌الله ضرغامی به عنوان رئیس وقت رسانه ملی و محسن رضایی، دبیر وقت مجمع تشخص مصلحت نظام برای ارائه توضیحات و دلجویی از این قوم راهی منطقه شدند. البته در نهایت ماجرا با عذرخواهی برخی مسئولان و حذف این سریال از کاتالوگ شبکه ۳ سیما که با صرف چندین میلیارد تومان از محل بیت‌المال ساخته شده بود پایان یافت و سریال به ۹۲ اثرشو سپرده شد.

اواخر سال ۹۰ بود که سریال «سرمین مادری» با نام اولیه «سرمین کهن» که کارگردانی کمال تبریزی و با رویکرد بررسی وقایع سیاسی ایران از سال ۱۳۲۰ خورشیدی از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در بستر زندگی پسری نوجوان ساخته و بخش آن از ۵ ده‌ه‌مان سال از شبکه ۳ تلویزیون ملی انجام شد. پس از بخش چند قسمت از این سریال به دلیل توهین و تحریف تاریخ ایلی بختیاری موجی از اعتراضات در مناطق لر نشین کشور از جمله در استان‌های لرستان، خوزستان، چهارمحال و بختیاری، اصفهان و همچنین اعتراض بسیاری از شخصیت‌های تأثیرگذار قوم لر را در پی داشت. پس از بالا گرفتن اعتراضات و شکل‌گیری برخی تجمعات خیابانی، بخش این مجموعه برای بازنگری در محتوا و همچنین آنچه نارضایتی مسئولان صدا و سیما از کهرنگ بودن نقش جریانات انقلاب اسلامی در پیروزی انقلاب ۱۳۵۷ خوانده شد، متوقف شد تا برخی صحنه‌های آن دیواره مجرم‌داری شود. پس از فیلمبرداری مجدد، قرار شد بخش بعد آن از مهر ۹۶ آغاز شود اما این اتفاق هرگز نیفتاد. البته مسئولان سیما، قلم به دلیل حساسیت‌های ایجاد شده اعلام کردند احتمالاً این سریال با انجام اصلاحات صورت گرفته طی سال جاری از تلویزیون پخش خواهد شد.

رویداد

همایش شیر خوارگان حسینی با شعار «ما پرورش‌دهندگان سربازان ظهوریم» برگزار می‌شود

می‌خواهیم برای دشمنان رجز خوانی کنیم

جمعاً بیش از یک میلیون دست لباس دوخته شده‌است.

منافی پور تأکید کرد: کسانی که در صف حق نیستند بدانند ما می‌خواهیم برای دشمن رجز خوانی کنیم. این کودکان سربازان امام‌زمان علیه‌السلام هستند و چند میلیون نفر هم که الان بالای ۱۵ سال دارند سربازان امام‌زمان علیه‌السلام هستند. ما درازنده سربازان امام‌زمان علیه‌السلام هستند که از سال ۸۲ این پوشش شکل گرفت در این مراسم شرکت کرده‌اند و نذر یاری امام‌دشده‌اند. پیام جهانی شیر خوارگان حسینی و میلیون‌ها مادر به جهان این است: «ما پرورش‌دهندگان سربازان ظهوریم.»

وی به پیشینه شکل‌گیری مراسم اشاره کرد و افزود: سال اول ۸۰۰ نفر مادر شرکت کردند و پس از ۲۱ سال فعلاً به ۸ میلیون شرکت‌کننده می‌رسیم.

منافی پور به حمایت‌های مردمی از این مجمع اشاره کرد و افزود: مجمع جهانی حضرت علی‌صغر علیه‌السلام مردمی‌است و تمام هزینه‌ها تاخیمه مردم عزیز انجام می‌شود و اگر بهانه‌هایی بیشتری داشتیم، قطعاً خیلی جلوتر پیش می‌رفتیم.

ما می‌خواهیم برای دشمن رجز خوانی کنیم، این کودکان سربازان امام‌زمان علیه‌السلام هستند و چند میلیون نفر هم که الان بالای ۱۵ سال دارند سربازان امام‌زمان علیه‌السلام هستند. داود منافی پور، دبیر مجمع جهانی حضرت علی‌صغر علیه‌السلام با بیان این مطلب در یک نشست خبری با اشاره به اینکه در آستانه روز جهانی حضرت علی‌صغر علیه‌السلام و برگزاری همایش شیر خوارگان حسینی هستیم، گفت: دو گروه از اول خلقت وجود داشته؛ گروه حق و گروه باطل و عاشورا به عنوان نماد جریان حق شناخته شده‌است. وی عنوان کرد: نشانه کردلار در مظلومیت حضرت علی‌صغر علیه‌السلام نهفته‌است. من برای این موضوع هفت رمز و نشانه گذاشتم و اینکه در واقع چگونه این حرکت در جهان بدین صورت گسترش پیدا کرد و در موقعیت این حرکت چیست؟

۱- انتخاب اولین جمعه ماه محرم به عنوان روز جهانی ۲- حضور مادران از عنوان نماد تربیتی و نماد عاطفه ۳- حضور یک شیر خوار که بی‌دفاع و بی‌زبان بود ۴- لباس سبز علوی که برای شیر خواران انتخاب شد ۵- سرزند یا صاحب‌الزمان (عج) ۶- نذرنامه‌خوانی که مادران فرزندان‌شان را نذر یاری امام‌زمان(عج) می‌کنند که این نذر قرآن برگرفته شده‌است ۷- عزاداری و تهییج عواطف مادران.

منافی پور در ادامه این نشست با اشاره به راندا‌زی بیش از ۱۰۰ کارگانه دوخت و بسته‌بندی لباس شیر خوارگان حسینی اعلام کرد: برای خارج از کشور بیش از ۱۲۰ هزار لباس آماده کردیم و نذرنامه‌ای که درون لباس‌ها قرار می‌گیرد به ۱۱ زبان دنیا ترجمه شده‌است.